

Gwasanaeth Tân ac Achub
Fire and Rescue Service

Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru

Adroddiad Monitro: Ebrill 2025 – Medi 2025

Ein pum egwyddor ar gyfer cadw cymunedau'n ddiogel

POBL

ATAL

DIOGELU

YMATEB

AMGYLCHEDD

Cynnwys

Ein Hegwyddor Pobl	2
1 Absenoldeb Salwch	2
1.1 Pob Absenoldeb Salwch	2
1.2 Salwch Tymor Byr	3
1.3 Salwch Hirdymor	4
Ein Hegwyddor Atal.....	7
2 Pob Digwyddiad	7
3 Tanau.....	8
4 Tanau Damweiniol mewn Cartrefi.....	10
5 Prif Achosion Tanau Damweiniol mewn Cartrefi	12
6 Marwolaethau ac Anafiadau yn sgil Tanau Damweiniol mewn Cartrefi ...	14
7 Synwryddion Mwg – Tanau Damweiniol mewn Cartrefi	15
8 Galwadau Gwasanaeth Arbennig	18
9 Archwiliadau Diogel ac Iach	22
Ein Hegwyddor Diogelu	26
10 Galwadau Diangen	26
11 Galwadau System Larwm Awtomatig Masnachol	27
12 Galwadau System Larwm Awtomatig Ysbytai	28
.....	28
13 CEF Berwyn.....	29
Ein Hegwyddor Ymateb	31
14 Argaeledd Gorsafoedd System Dyletswydd Ar Alwad	31
15 Argaeledd 18 Pwmp a Gynlluniwyd.....	32
16 Technolegau sy'n Dod i'r Amlwg.....	33
Ein Hegwyddor Amgylchedd	34
16 Tanau glaswelltir, coetir a chnydau	34
17 Tanau gwyllt	35
18 Llifogydd	36
Geirfa	37

Ein Hegwyddor Pobl

1 Absenoldeb Salwch

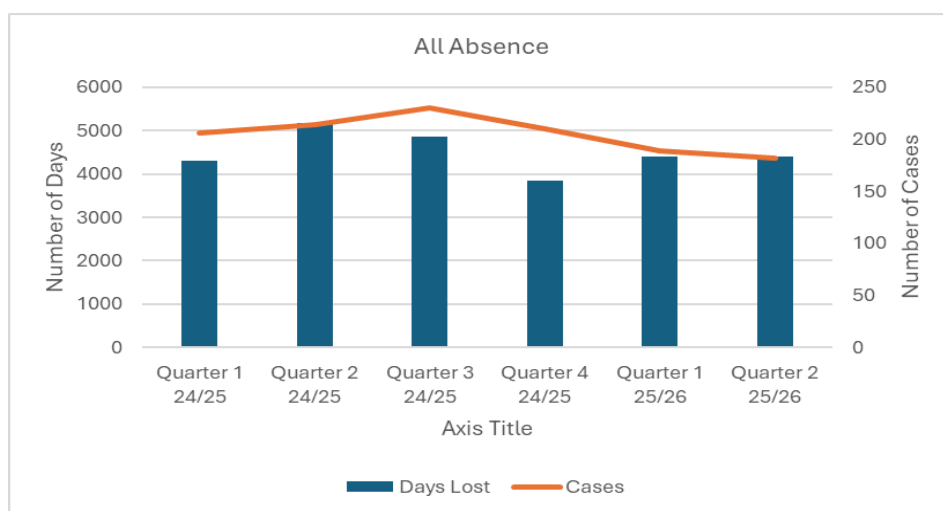
Nod y Gwasanaeth yw annog ei holl weithwyr i fod yn bresennol yn y gwaith i'r graddau uchaf posibl, ond gan gydnabod na fydd gweithwyr, o bryd i'w gilydd, yn gallu dod i'r gwaith oherwydd salwch.

Mae cyfanswm yr amser a gollwyd, ar gyfer GTAGC, oherwydd yr holl absenoldebau salwch wedi gostwng o 5.12% yn ystod chwarter un i 4.60% yn ystod chwarter dau. Mae hyn yn parhau i fod yn is, o ran dyddiau a gollwyd ac achosion, na'r un cyfnod yn y flwyddyn flaenorol.

Roedd 951 o unigolion yn cael eu cyflogi gan GTAGC ar 30/09/2025, sy'n gynnydd o 26 o bobl o'r un cyfnod yn 2024/25; fodd bynnag, mae cyfanswm yr amser a gollwyd oherwydd yr holl absenoldebau salwch yn is na'r flwyddyn flaenorol, sy'n dangos gwelliant parhaus mewn lefelau absenoldeb salwch.

Sylwer, drwy gydol yr adroddiad, na fydd nifer yr achosion yn y flwyddyn hyd yma (YTD) yn gyfanswm y chwarteri gan y bydd absenoldebau rhai unigolion yn ymestyn ar draws chwarteri. Gall fod amrywiadau hefyd yn y niferoedd a adroddir o chwarter i chwarter o ganlyniad i newidiadau mewn data gweithwyr.

1.1 Pob Absenoldeb Salwch

Mae nifer y dyddiau a gollwyd, a'r achosion, oherwydd yr holl absenoldebau yn chwarter dau 2025/26 wedi gostwng ychydig o'i gymharu â'r chwarter blaenorol. Mae cyfanswm nifer y dyddiau a gollwyd yn ystod chwarter dau y flwyddyn bresennol ychydig yn is na'r dyddiau a gollwyd yn yr un cyfnod yn y flwyddyn flaenorol. Bu cynnydd yn nifer y rhai a gyflogir.

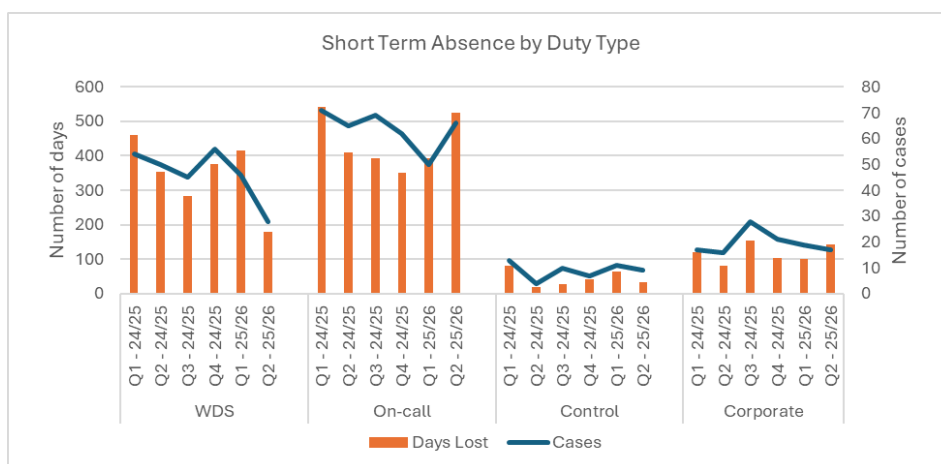
Ar y cyfan, o fewn GTAGC, roedd yr holl absenoldebau oherwydd materion cyhyrsgerbydol – gan gynnwys anhwylderau'r coesau, y breichiau, y cefn a'r asgwrn cefn, y gwddf, yr asennau, a chluniau – yn cyfrif am 30.4% o'r holl absenoldebau yn ystod chwarter dau, sydd ychydig yn is na'r 33.0% a gofnodwyd ar gyfer y flwyddyn lawn 2024/25, ond yn debyg i'r 29.0% a adroddwyd yn Adroddiad Absenoldeb y Gwasanaethau Tân Cenedlaethol ar gyfer y cyfnod rhwng Ebrill 2024 a Mawrth 2025. Roedd cyfanswm yr holl absenoldebau iechyd meddwl yn cyfrif am 29.5% o'r holl absenoldebau yn ystod chwarter dau, sy'n gynydd o'i gymharu â'r 19.0% a gofnodwyd ar gyfer blwyddyn lawn 2024/25.

Mae **tymor byr** yn golygu cyfnodau unigol o salwch o 27 diwrnod calendr neu lai. Mae **hirdymor** yn golygu cyfnodau unigol o 28 diwrnod calendr neu fwy.

1.2 Salwch Tymor Byr

Ar gyfartaledd, dros flwyddyn lawn 2024/25 mae absenoldebau tymor byr yn 1.12% o'r holl amser a gollwyd.

Roedd Salwch Tymor Byr yn ystod ail chwarter y flwyddyn gyfredol yn cyfateb i 1.01% o'r amser a gollwyd, sydd ar gyfradd debyg (1.02%) i'r amser a gollwyd ar draws pob math o ddyletswydd yn ystod chwarter dau y flwyddyn flaenorol.

(*Amser cyflawn - yn cynnwys yr holl staff gweithredol, megis swyddogion mewn gorsafoedd, swyddogion gwledig a swyddogion dyletswydd hyblyg)

(Mae Tîm Arweinyddol y Gwasanaeth wedi ei rannu fel bod aelodau gweithredol y Tîm Arweinyddol yn cael eu cynnwys o fewn y ffigurau amser cyflawn, a bod Penaethiaid Adrannau wedi'u cynnwys o fewn ffigurau'r Adrannau Corfforaethol.)

Mae nifer yr achosion a'r dyddiau a gollwyd oherwydd salwch tymor byr gan weithwyr ar y systemau dyletswydd Amser Cyflawn a Rheoli wedi gostwng yn chwarter dau o'u cymharu â chwarter un. Mae gweithwyr ar alwad yn cyfrif am 50.6% o lu'r Gwasanaeth, gyda 59.7% o absenoldebau tymor byr yn rhai gan weithwyr ar y system ddyletswydd ar alwad, gyda'r absenoldebau hyn yn para 7.92 diwrnod calendr y gweithiwr ar gyfartaledd.

Mae nifer yr achosion a'r dyddiau a gollwyd gan staff corfforaethol hefyd wedi cynyddu yn ystod chwarter dau, gan gyfrif am 16.1% o absenoldebau tymor byr yn chwarter dau o'u cymharu â 12.7% yn chwarter un. Ar gyfartaledd, roedd hyd absenoldeb staff corfforaethol yn 8.35 diwrnod i bob gweithiwr yn ystod chwarter dau, a'r rheswm mwyaf cyffredin a roddwyd oedd absenoldeb cyhyrsgerbydol.

Y 3 Phrif Reswm am Absenoldeb Salwch Tymor Byr (yn ôl yr achosion)

	Rheswm am Absenoldeb	Achosion	% Amser a gollwyd
1	Cyhyrsgerbydol - Aelodau Isaf y Corff	15	22.6%
2	Cyhyrsgerbydol - Aelodau Uchaf y Corff	11	13.2%
3	Cyhyrsgerbydol - Anhwylderau'r cefn a'r asgwrn cefn	9	10.3%

Mae '% Amser a gollwyd' yn seiliedig ar y dyddiau a gollwyd yn hytrach na niferoedd yr achosion

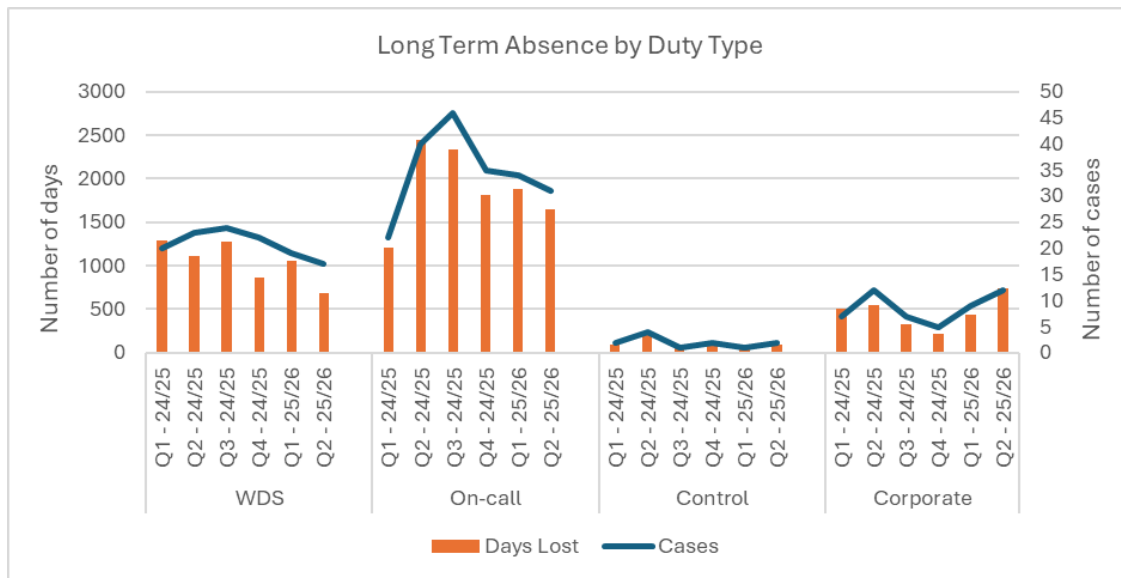
Mae'r tri phrif reswm dros absenoldebau tymor byr yn seiliedig ar nifer yr achosion yn ystod chwarter dau 2025/26 wedi aros yr un fath, gyda'r tri rheswm pennaf dros absenoldebau yn gysylltiedig â materion cyhyrsgerbydol. Annwyd/ffliw oedd y rheswm mwyaf cyffredin dros absenoldebau tymor byr trwy gydol y flwyddyn 2024/25, ac er bod hyn wedi gostwng yn ystod y chwarter cyntaf, roedd y rheswm hwn yn dal i gyfrif am 8.4% o'r amser a gollwyd oherwydd absenoldebau tymor byr yn ystod chwarter dau y flwyddyn gyfredol.

Roedd yr amser a gollwyd oherwydd pob absenoldeb cyhyrsgerbydol yn cyfrif am 46.8% o'r holl salwch tymor byr yn ystod chwarter dau. Digwyddodd 63.0% o'r holl absenoldebau salwch tymor byr oherwydd materion cyhyrsgerbydol ymysg gweithwyr ar y system ddyletswydd ar alwad, ac roedd 17.2% yn absenoldeb staff corfforaethol. Er bod cynnydd amlwg wedi bod mewn absenoldebau tymor byr am resymau cyhyrsgerbydol yn ystod chwarter dau, nodwyd hefyd bod gweithwyr yn dal i gael triniaethau ffisiotherapi gan y Gwasanaeth; yr ysgwyddau, y gwddf a'r cefn oedd yn cael eu trin amlaf. Gall gweithwyr gael ffisiotherapi cyn absenoldeb gyda'r gobaiith y bydd hynny'n atal absenoldeb yn gyfan gwbl, neu ei atal rhag dod yn absenoldeb hirdymor, diolch i ymyrraeth gynnar.

1.3 Salwch Hirdymor

Ar gyfartaledd dros flwyddyn lawn 2024/25, mae absenoldebau hirdymor yn 4.23% o'r amser a gollwyd.

Salwch hirdymor oedd 3.60% o'r amser a gollwyd ar draws pob math o ddyletswydd yn chwarter dau, o'i gymharu â 3.99% yn chwarter un. Roedd nifer yr achosion a'r dyddiau a gollwyd oherwydd absenoldebau hirdymor yn ystod chwarter dau wedi gostwng o'i gymharu â chwarter un, ac eithrio achosion mewn swyddi corfforaethol sydd wedi parhau i gynyddu ers chwarter un.

Y 3 Phrif Reswm am Absenoldeb Salwch Hirdymor (yn ôl yr achosion)

	Rheswm am Absenoldeb	Achosion	% Amser a Gollwyd
1	Iechyd Meddwl - Straen	8	15.6%
2	Cyhyrysgerbyddol - Aelodau Isaf y Corff	7	7.6%
3	Methu Archwiliad Meddygol/Prawf Ffitrwydd	7	9.6%

Mae ‘% Amser a gollwyd’ yn seiliedig ar y dyddiau a gollwyd yn hytrach na niferoedd yr achosion

Mae'r tri phrif reswm dros absenoldebau salwch hirdymor wedi parhau'n debyg yn chwarter dau 2025/26, heblaw bod y ddau reswm uchaf wedi cyfnewid lle.

Mae absenoldebau iechyd meddwl yn cael eu cofnodi ar wahân er mwyn nodi'r gwahanol resymau am les meddyliol gwael - straen, gorbryder, rhesymau eraill (sy'n cynnwys ffobia, profedigaeth, trawma/Anhwylder Straen Wedi Trawma [PTSD]) ac iselder yw'r rhesymau iechyd meddwl mwyaf cyffredin a gofnodwyd o fewn y Gwasanaeth.

Mae absenoldebau hirdymor oherwydd iechyd meddwl wedi cynyddu yn ystod yr ail chwarter, gyda 15.6% o'r holl absenoldebau hirdymor oherwydd rhesymau iechyd meddwl sy'n gysylltiedig â straen, a 30.0% ohonynt yn rhesymau sy'n gysylltiedig â gwaith.

Ar hyn o bryd, rydym yn cynnal adolygiad o'r cymorth pellach a roddir i weithwyr sydd ag iechyd meddwl gwael, gyda'r bwriad o'i weithredu dros y chwarter nesaf. Mae hyn yn cynnwys: mwy o gyswllt gyda'r fîm lechyd, Ffitrwydd a Lles yn ystod yr absenoldeb i gynnig cymorth a chynghor lles holistaidd; mwy o adnoddau cyfeirio sy'n ymwneud â meysydd pryder penodol a lles ariannol ar fewnwyd y Gwasanaeth; ail-frandio'r cefnogwyr cydweithwyr a phencampwyr y golau glas i fod yn hyrwyddwyr Lles a rhoi hyfforddiant gloywi iddyn nhw; ail-hyrwyddo'r Rhaglen Cymorth i Weithwyr, gyda llenyddiaeth farchnata newydd; mwy o ddewisiadau ar gyfer cwnsela arbenigol uniongyrchol i'w cynnig gan lechyd Galwedigaethol; mwy o wybodaeth ac adnoddau i'w hychwanegu at y wefan i deuluoedd gweithwyr am rolau rheng flaen, arwyddion/symptomau pan fo rhywun yn cael trafferth a chyfeirio pobl at gymorth.

Mae hyn yn ychwanegol at y cymorth sy'n cael ei gynnig ar hyn o bryd, sy'n cynnwys mynediad at iechyd galwedigaethol, rhaglen cymorth gweithwyr a thriniaeth ffisiotherapi. Mae gweithwyr hefyd yn cael eu cyfeirio at asiantaethau allanol, megis Elusen y Diffoddwyr Tân, Parabl, a gwasanaethau penodol eraill.

Cyhyrysgerbydol – Mae absenoldeb oherwydd problemau gyda'r coesau yn parhau i fod yn un o'r tri phrif reswm dros absenoldebau hirdymor, o ran nifer yr achosion. Er hyn, mae nifer y dyddiau a gollwyd ychydig yn is na'r absenoldebau hirdymor o ganlyniad i fethu archwiliad meddygol/prawf ffitrwydd. Mae absenoldebau oherwydd y rheswm hwn yn cynnwys gweithwyr sy'n aros am ymyriad llawfeddygol neu'n gwella ar ôl llawdriniaeth ond, oherwydd natur gorfforol rolau gweithredol, rhaid i weithwyr fod wedi gwella'n llwyr cyn dychwelyd i'r gwaith er mwyn peidio gwaethygu'r anaf neu gael anaf arall.

O'r gweithwyr hynny a oedd yn absennol yn ystod chwarter dau oherwydd unrhyw reswm cyhyrysgerbydol, ar gyfartaledd fe wnaeth eu habsenoldebau fesul gweithiwr bara 117 diwrnod calendr yr un (gallai'r absenoldeb fod wedi bod ar draws mwy nag un cyfnod adrodd). Ystyrir gweithwyr ar gyfer dyletswyddau wedi'u haddasu a dychwelyd i'r gwaith yn raddol lle bo hynny'n berthnasol, er mwyn eu cynorthwyo i ddychwelyd yn gynharach i'r gwaith ac fel llwybr i ddychwelyd i ddyletswyddau llawn, sydd hefyd yn cefnogi lles meddyliol oherwydd ymgysylltu â threfniadau arferol.

Ein Hegwyddor Atal

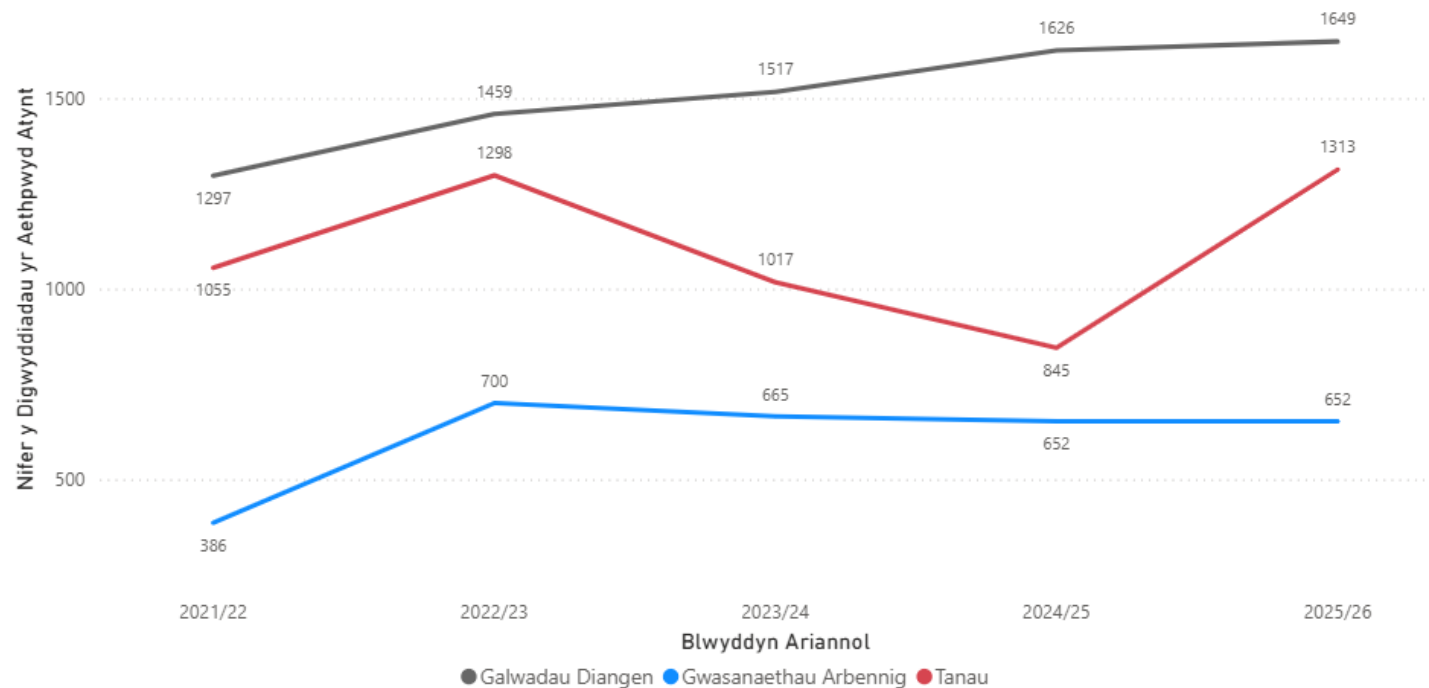
2 Pob Digwyddiad

Pob Digwyddiad – Aethpwyd i **3,614** o ddigwyddiadau yn ystod hanner cyntaf y flwyddyn ariannol, sy'n gynnydd o 15.7%. Mae hyn hefyd 10.9% yn uwch na'r cyfartaledd 3 blynedd o 3,260.

Tanau – **1,313**, cynnydd o 55.4%, a 24.7% yn fwy na'r cyfartaledd tair blynedd o 1,053.

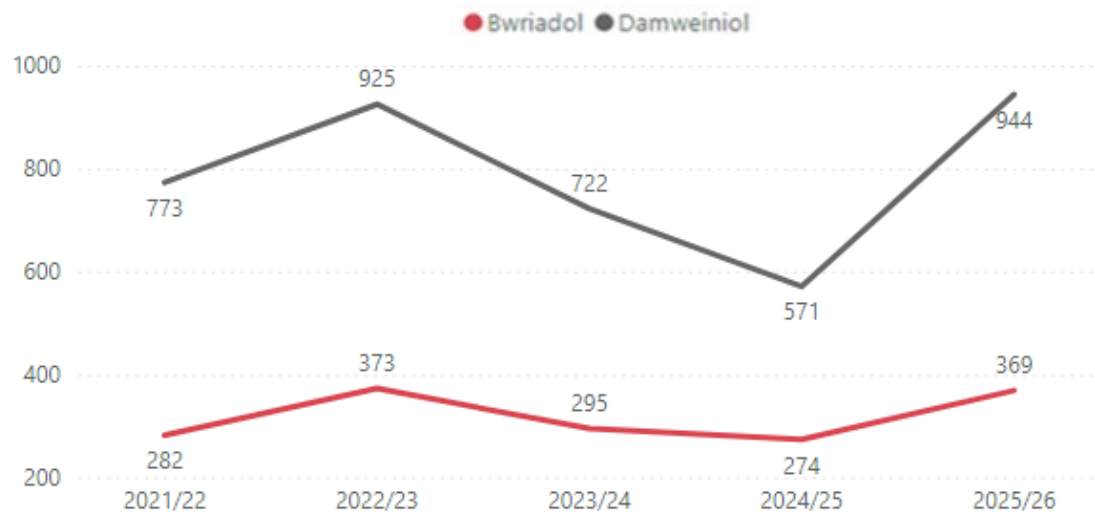
Galwadau Diangen – **1,649**, cynnydd o 1.4%, a 7.5% yn fwy na'r cyfartaledd tair blynedd o 1,534.

Galwadau Gwasanaeth Arbennig – **652**, dim newid o gymharu â'r cyfnod blaenorol, ond 3.0% yn llai na'r cyfartaledd dros dair blynedd o 672.

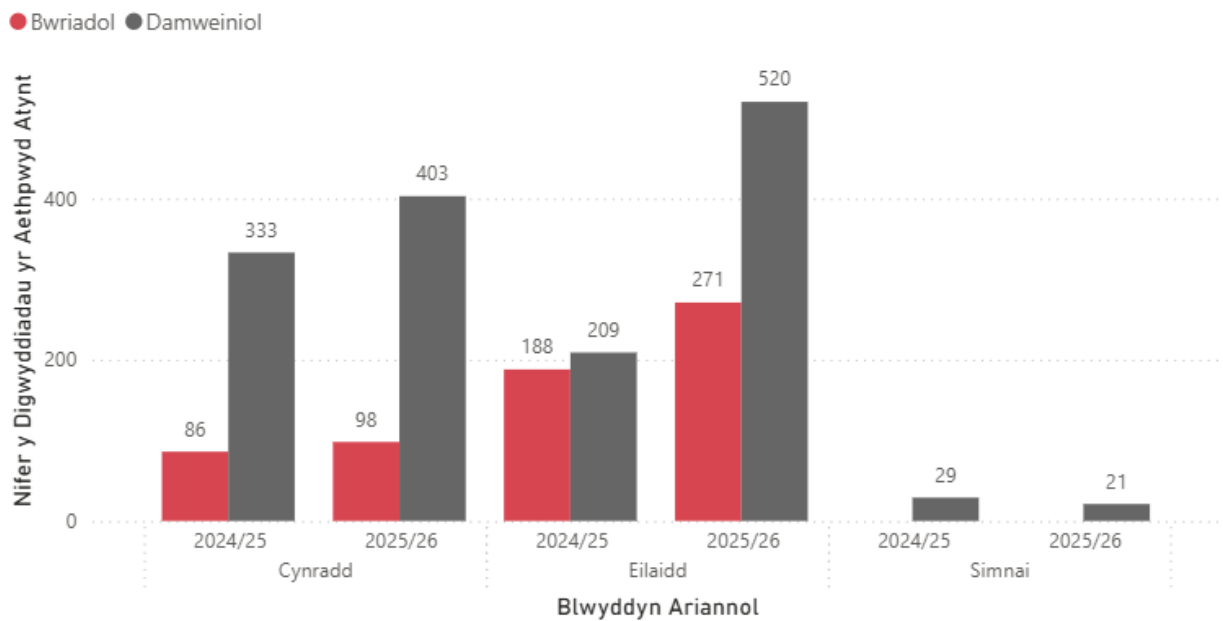

3 Tanau

Aethpwyd i **1,313** o danau: cynnydd o 55.4% o 845.

	Damweiniol (2025/26)	Bwriadol (2025/26)	Cyfanswm (2025/26)	Cyfanswm (2024/25)	+/- Blwyddyn i Flwyddyn
Prif	403	98	501	419	19.6%
Eilaidd	520	271	791	397	99.2%
Simdde	21	0	21	29	-27.6%

Camau gweithredu hyd yn hyn:

Atal Tanau Gwylt ac Ymgysylltu â'r Gymuned

Hyrwyddwyd negeseuon atal tanau gwylt drwy gydol y flwyddyn, i gyd-fynd ag ymgyrch Doeth i Danau Gwylt Cymru Gyfan. Mae hyn yn cynnwys:

- Cyfweiliadau ar y cyfryngau a'r cyfryngau cymdeithasol i dargedu tanau bwriadol, diogelwch cefn gwlad, a chyfrifoldebau tirfeddianwyr.
- Ymgysylltu â'r cyfryngau am ddigwyddiadau penodol er mwyn atgyfnerthu negeseuon atal.
- Negeseuon tymhorol, addas i'r tywydd a phroffiliau risg lleol.

Mentrau Lleol a Gweithio mewn Partneriaeth

Bu staff atal a chydweithwyr yn cydweithio â phartneriaid lleol i hyrwyddo diogelwch barbeciw ym Mynyddoedd Clwyd, lle ceir tanau gwylt yn aml oherwydd y defnydd o offer barbeciw tafladwy. Roedd y fenter yn cynnwys:

- Patrolau ar y cyd â Cheidwaid Clwyd, gan dargedu ardaloedd megis Rhaeadr y Bedol a Thop Nant Cwm Mawr (*Esclusham Mountain*).
- Ymgysylltu â'r cyhoedd i wella ymwybyddiaeth o ddiogelwch tân a'u haddysgu am y cyfyngiadau mewn ardaloedd treftadaeth a thirweddau gwarchodedig.

Roedd hon yn fenter lwyddiannus, yn dangos ymgysylltiad cryf â'r cyhoedd a pha mor werthfawr fydd cydweithio â sefydliadau partner yn y dyfodol.

Gwaith ymgysylltu â rheilffyrdd trenau bach

Rydym wedi gweld cynnydd mewn tanau gwylt ger rheilffyrdd cul trenau bach neu ar y cloddiau bob ochr iddyn nhw yng Ngogledd Cymru (Rheilffordd Ffestiniog ac Ucheldir Cymru a Rheilffordd Llangollen). Credir mai gwreichion o'r trenau stêm sy'n gyfrifol am lawer o'r tanau gwylt hyn. Mae swyddogion ardal y Gorllewin wedi cael sawl cyfarfod gyda chydweithwyr Rheilffordd Ffestiniog er mwyn deall rhagor i atal mwy o danau yn y dyfodol.

Mae'r cwmni wedi gosod dyfeisiau atal gwreichion ar eu trenau stêm erbyn hyn ac wedi mabwysiadu 'cerbyd trên tân' (bowser dŵr, pwmp a phibellau) sy'n cael eu defnyddio i wlychu'r cloddiau cyn i'r trên fynd heibio yn ystod tywydd poeth ac i fod yn ymateb cyntaf pe bai tân yn cael ei gynnu.

Mae trafodaethau wedi dechrau gyda Rheilffordd Llangollen, a chyfarfodydd pellach i'w trefnu.

Camau Gweithredu Pellach

Trefnu cyfarfod rhanddeiliaid ag asiantaethau partner (CNC, Undeb Ffermwyr Cymru ac Awdurdodau Lleol) yn ystod Ch3 2025/26 ynghylch y cynnydd diweddar mewn tanau gwyllt. Pwrpas y grŵp fydd adolygu'r data ystadegol, ystyried effaith tanau gwyllt ar y gymuned gyfan, ac ystyried opsiynau i atal tanau gwyllt pellach yn y dyfodol.

Nodyn ychwanegol

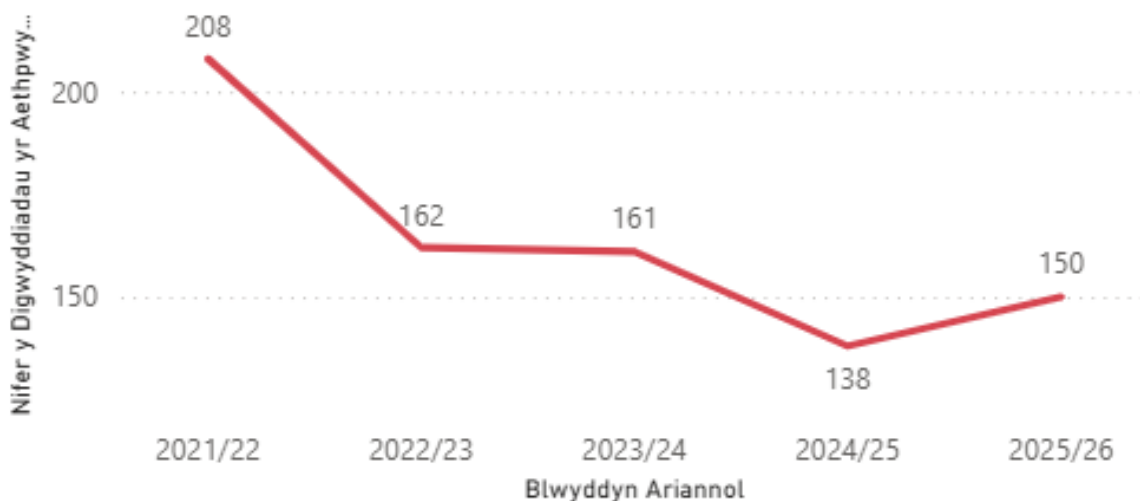
Mae'n bwysig nodi bod nifer o danau gwyllt yn cael eu priodoli i losgi bwriadol a llosgi gan ffermwyr, gyda'r tân yn mynd y tu hwnt i'w rheolaeth. Arferai'r gwaith ymgysylltu ynghylch digwyddiadau sy'n gysylltiedig â llosgi bwriadol a'r gwaith gyda ffermwyr gael ei gynnal gan y Tîm Lleihau Tanau Bwriadol (ART). Fodd bynnag, cafodd y Tîm hwn ei ddiddymu ar ddechrau 2025 ar ôl i'r cyllid grant gan Lywodraeth Cymru ddod i ben. Mae'r gwaith ar atal tanau bwriadol bellach wedi'i ychwanegu at lwyth gwaith y Tîm Atal presennol, sy'n heriol braid.

Fel y cyfryw, mae'r Pennaeth Atal yn ystyried a ellir aildrefnu'r ffrydiau gwaith gyda'r nod o greu achos busnes i ehangu'r adran ac edrych ar ffyrdd o ariannu 'Swyddog Ymgysylltu Tir' ar y cyd gyda rhanddeiliaid eraill, megis Cyfoeth Naturiol Cymru, Awdurdodau Lleol ac Undeb Amaethwyr Cymru. Bydd hyn yn cael ei drafod yn ystod ein cyfarfod cychwynnol â'r grŵp rhanddeiliaid.

4 Tanau Damweiniol mewn Cartrefi

Aethpwyd i **150** o danau damweiniol mewn cartrefi, cynnydd o 8.7% o 138.

Er bod hyn yn gynnydd o'i gymharu â'r flwyddyn ariannol flaenorol, mae'n bwysig nodi bod hyn yn dal i fod 2.6% yn llai na'r cyfartaledd tair blynedd o 154, ac mae hefyd yn sylweddol is na nifer y tanau damweiniol mewn anheddau yr aethpwyd iddynt yn ystod y blyneddodedd ariannol cyn 2024/25.

Amser ymateb cyfartalog y Gwasanaeth i Danau Damweiniol mewn Cartrefi yn ystod y chwarter (ac eithrio Galwadau Tân Hwyr) oedd 12 munud. Mae hyn yn seiliedig ar yr amser rhwng yr alwad a'r **peiriant** cyntaf yn cyrraedd.

Awdurdod Unedol	TDC	BaB	Cyf. Amser Ymateb
Ynys Môn	16	↑ 3	00:17
Conwy	28	↑ 2	00:11
Sir Ddinbych	25	↑ 7	00:10
Sir y Fflint	32	↓ -7	00:12
Gogledd Gwynedd	20	↓ -5	00:13
De Gwynedd	3	↓ -5	00:21
	25	↓ -4	00:10
Cyfanswm	149	-9	00:12

Sir	TDC	BaB	Cyf. Amser Ymateb
Ynys Môn	16	↑ 3	00:17
Conwy	28	↑ 2	00:11
Sir Ddinbych	25	↑ 7	00:10
Sir y Fflint	32	↓ -7	00:12
Gwynedd	23	↓ -10	00:14
Wrecsam	25	↓ -4	00:10
Cyfanswm	149	-9	00:12

5 Prif Achosion Tanau Damweiniol mewn Cartrefi

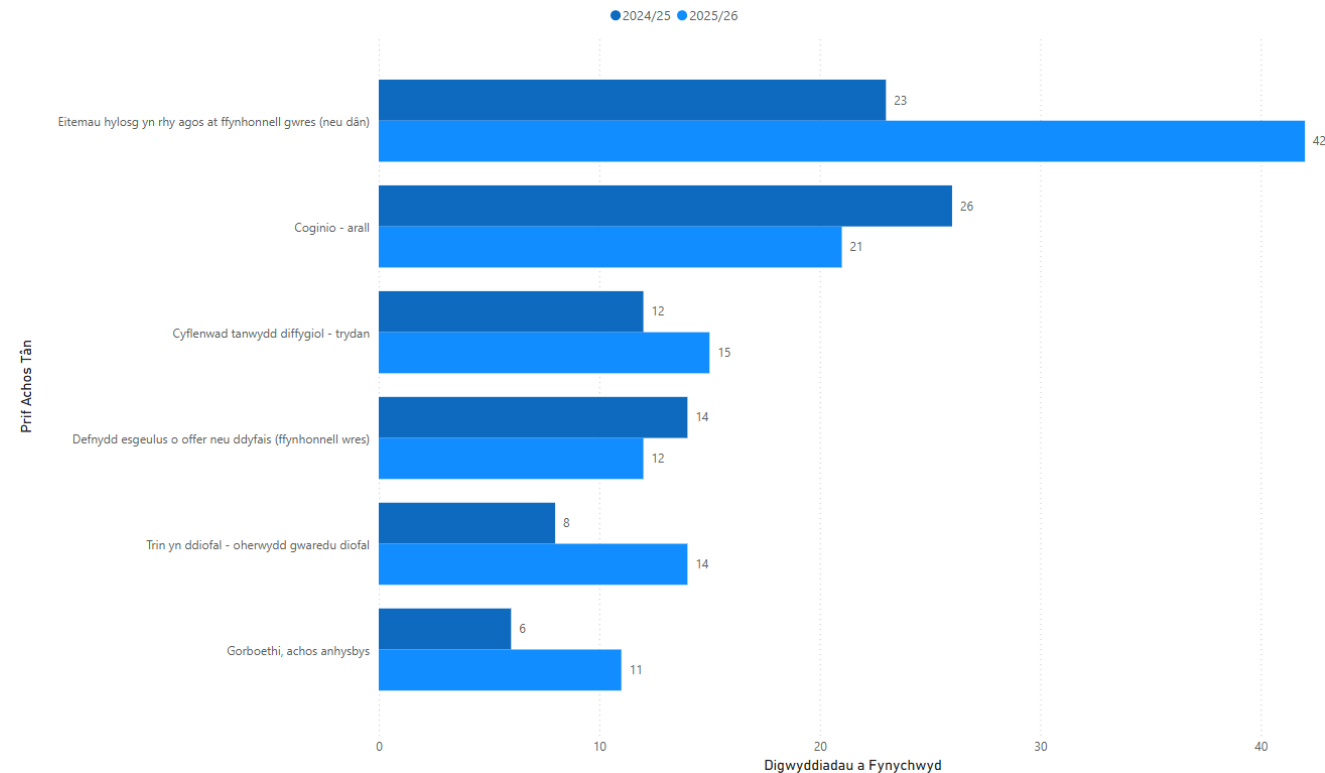
Roedd nifer o brif achosion tanau damweiniol mewn cartrefi yn ystod y chwarter. Y mwyaf cyffredin oedd 'Eitemau hylosg yn rhy agos at ffynhonnell gwres (neu dân)' gyda chynnydd o 82.6% o 23 i **42**.

Dyma rai o'r prif achosion eraill lle bu cynnydd:

- 'Cyflenwad tanwydd diffygiol – trydan' gyda chynnydd o 25.0% o 12 i **15**.
- 'Trin yn ddiofal – oherwydd gwaredu diofal' gyda chynnydd o 75.0% o 8 i **14**.
- 'Gorboethi, achos anhysbys' gyda chynnydd o 83.3% o chwech i **11**.

Er gwaethaf hyn, gwelwyd gostyngiad mewn ambell brif achos yn ystod y chwarter hwn. Dyma rai ohonynt:

- 'Coginio – arall' gyda gostyngiad o 19.2% o 26 i **21**.
- 'Defnydd esgeulus o offer neu beiriant (ffynhonnell gwres)' gyda gostyngiad o 14.3% o 14 i **12**.

Camau gweithredu hyd yma:

Mae'r Tîm Atal a'r Grŵp Llywio Ymgyrch wedi bod yn rhagweithiol wrth ddelio â phrif achosion tanau damweiniol mewn cartrefi. Mae sawl neges cyfryngau cymdeithasol, Fire Kills a'r fideos ynghylch peryglon gadael bwyd i goginio heb ei oruchwyllo wedi'u rhannu ar draws pob platfform.

Mae gan y Tîm Atal gannoedd o ofalwyr a gweithwyr cymorth aml-asiantaethol wedi cofrestru i gael cyngor a llenyddiaeth atal wedi'i dargedu yn syth i'w cyfeiriadau e-bost trwy 'Gov Delivery'. Mae hyn wedi galluogi'r Tîm Atal i rannu gwybodaeth bwysig am ddiogelwch yn y gegin/coginio ac i rannu ein gwybodaeth atgyfeirio er mwyn creu atgyfeiriadau risg uchel.

Mae criwiau tân yn parhau i ddefnyddio data Caerwysg wrth gynnal Archwiliadau Diogel ac Iach, a hynny er mwyn targedu'r rhai dros 65 oed sy'n fwy tebygol o gael tân cegin.

Camau Gweithredu Pellach:

Diwrnod Rhyngwladol Pobl Hŷn – bu'r tîm atal, asiantaethau partner a staff cefnogol amrywiol o bob rhan o'r Gwasanaeth yn cynnal Archwiliadau Diogel ac Iach, gan targedu'r rhai mwyaf agored i niwed a thynnu sylw at bwysigrwydd peidio â gadael bwyd i goginio heb ei oruchwyllo a chadw eitemau llosgadwy yn bell o ffynonellau gwres a chyfarpar coginio.

Ar hyn o bryd, mae'r Tîm Atal yn gweithio ar ymgyrch wythnos o hyd ynghylch diogelwch yn y gegin i ddechrau ar 24 Tachwedd. Mae cynnwys digidol newydd yn cael ei greu, ynghyd â fideos newydd a negeseuon pwysig sy'n defnyddio'r criw tân ym Mae Colwyn.

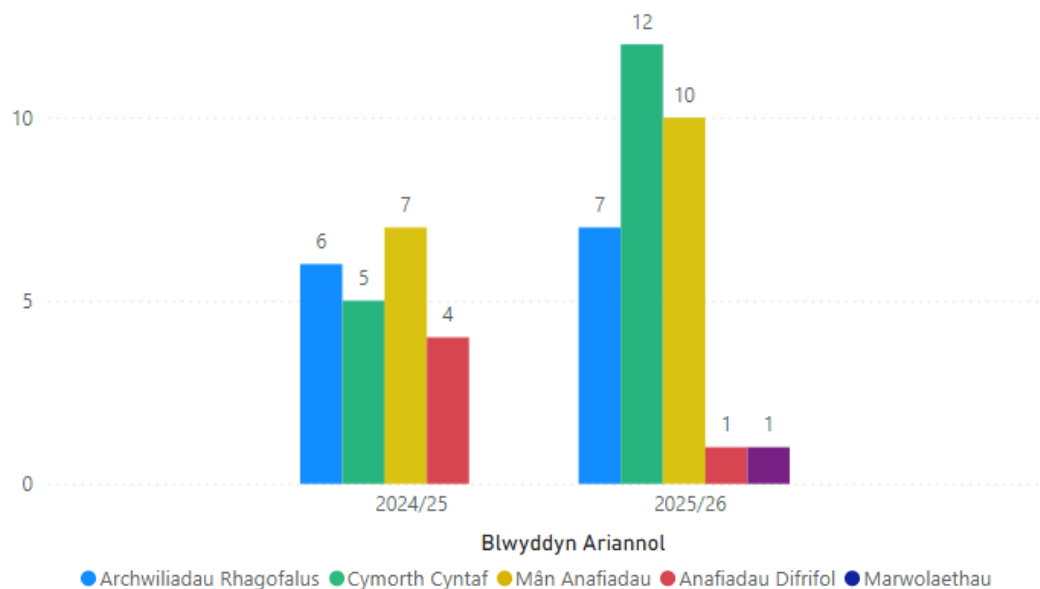
Ar hyn o bryd, mae'r Tîm Atal yn treialu cynnyrch diogelwch popty arloesol o'r enw 'Pippa'. Caiff yr 'uned' darganfod fechan hon ei gosod uwchben popty ac mae'n defnyddio AI i synhwyro arwyddion cynnar gwres a tân, gan rybuddio'r preswlydd o gynnydd sydyn y tymheredd. Hefyd, gall yr 'uned' rybuddio aelod o'r teulu neu ofalwr trwy ap ffôn symudol.

Mae cynlluniau ar y gweill i roi lifrai diogelwch cegin ym mhob locer offer tân yn Llandudno. Bydd hyn yn cael ei lansio gydag asiantaethau partner yn y flwyddyn newydd yn ogystal â datganiad llawn i'r wasg.

6 Marwolaethau ac Anafiadau yn sgil Tanau Damweiniol mewn Cartrefi

Cafodd **31** o bobl anafiadau mewn **26** tân damweiniol mewn cartrefi. Yn anffodus, cofnodwyd marwolaeth **un** o ganlyniad i dân mewn cartref yn ystod y chwarter.

Mae nifer y bobl a anafwyd o ganlyniad i dân damweiniol mewn cartref wedi cynyddu 40.9%. Mae nifer y Tanau Damweiniol mewn Cartrefi lle cofnodwyd anaf hefyd wedi cynyddu 36.8%.

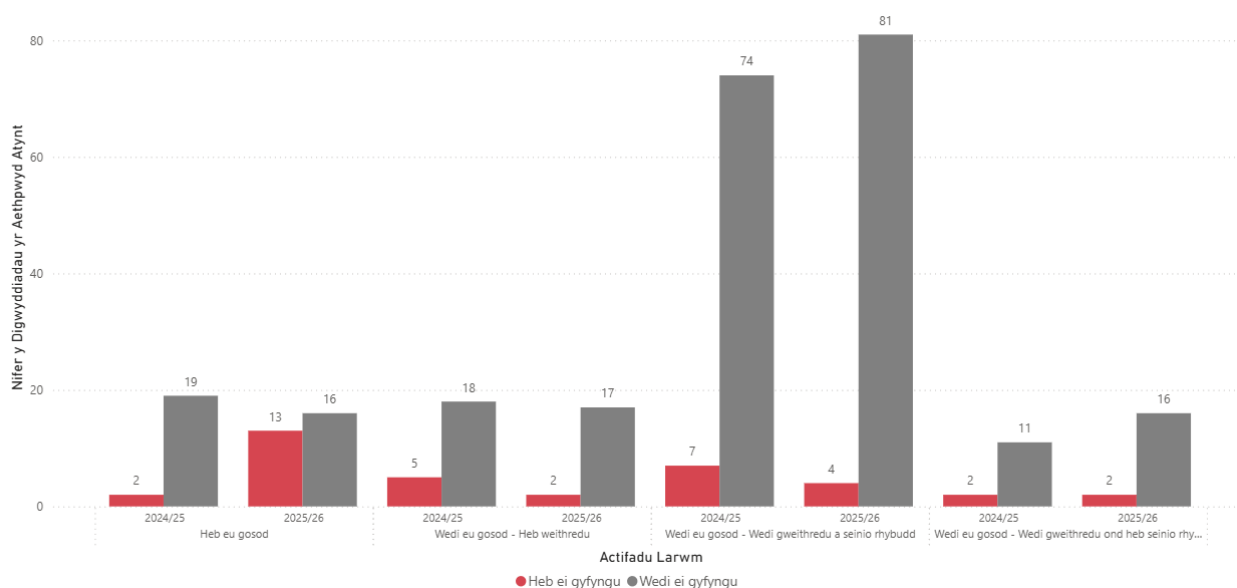
7 Synwryddion Mwg – Tanau Damweiniol mewn Cartrefi

Synwryddion: roedd synwryddion mwg/gwres yn bresennol mewn **122** (81.3%) o'r tanau damweiniol mewn cartrefi yr aethpwyd atynt.

Roedd larymau'n weithredol ac wedi rhoi rhybudd mewn **85** (56.7%) o'r tanau damweiniol mewn cartrefi.

Nid oedd larymau wedi eu gosod mewn **29** o'r tanau damweiniol mewn cartrefi yr aethpwyd atynt.

O'r 150 o danau damweiniol mewn cartrefi yr aethpwyd atynt, roedd **129** wedi'u cyfyngu i'r ystafell lle cychwynnodd y tân, a **21** heb eu cyfyngu.

Camau a gymerwyd i gefnogi'r rhai sydd fwyaf agored i niwed o ran tanau yn eu cartrefi:

Yn Ch2, roedd gorsafoedd Amser Cyflawn a Chriwiau Dydd i fod i gynnal gweithgarwch atal gan ddefnyddio data Caerwysg (data a rannwyd gan y GIG) i dargedu aelwydydd pobl 65+ oed. Mae dotiau lliw gwahanol ar fap yn dynodi 65+, 75+ ac 80+ oed. Mae hyn yn galluogi criwiau i roi Archwiliadau Diogel ac Iach i grwpiau oedran a allai fod mewn mwy o berygl o dân.

Tynnwyd Archwiliadau Diogel ac Iach oddi ar restrau aros atgyfeiriad y gorsafoedd Amser Cyflawn a Chriwiau Dydd. Cwblhawyd yr holl atgyfeiriadau ar y rhestr aros yn Ch2 gan Weithwyr Cymorth Diogelwch yn y Cartref (risg uchel/canolig) a Gweithwyr y System Dyletswydd Amser Cyflawn (risg isel).

Mae'r weithdrefn hon bellach yn cael ei hadolygu oherwydd y cynnydd mewn atgyfeiriadau ar ein rhestr aros.

Mae gweithgareddau yn parhau i gael eu cynnal mewn mannau problemus ar ôl digwyddiadau sydd wedi arwain at wahanol lefelau o ymateb ar ôl digwyddiad.

Mae'r Tîm Atal yn parhau i gynnal cyfarfodydd bob tair wythnos a monitro a yw'r Archwiliadau Diogel ac Iach wedi'u cynnal ac a oes angen rhagor o ymgysylltu ac ymyrraeth bellach.

Mae'r Grŵp Llywio Ymgyrchoedd yn parhau i weithio gyda'r tîm Cyfathrebu Corfforaethol i fynd ati yn rhagweithiol i hyrwyddo diogelwch tân, diogelwch ar y ffyrdd a diogelwch dŵr ar draws pob platfform cyfryngau.

Y Tîm Atal i fynd i'r afael â'r argymhellion a nodwyd yn adroddiad diweddar Archwilio Cymru: 'Diffodd Tanau'r Dyfodol'. Y Tîm Atal i adolygu'r holl lefelau risg cyfredol ac i ddyfeisio dull 'Cymru Gyfan' gyda'n cydweithwyr yn GTACGC a GTADC, gan sicrhau ein bod yn targedu'r rhai sy'n wynebu'r perygl mwyaf, gan ddefnyddio data sy'n seiliedig ar ddeallusrwydd.

Ymgysylltu Addysgol – Ch2:

Ffenics

Cyrsiau a gyflwynwyd	= 4
Cyfranogwyr	= 33
Nifer a gwblhaodd y cwrs	= 88%
Gwelliant Ymddygiad	= 78%
Adborth cadarnhaol (gan asiantaethau cyfeirio)	= 100%
Cymhwyster Agored Llawn wedi'i gael	= 70%

Gwobr Ymddiriedolaeth y Brenin

Mae holl bolisiau a gweithdrefnau Gwobr Ymddiriedolaeth y Brenin bellach yn eu lle. Mae'r rhain wedi'u cyflwyno i Ymddiriedolaeth y Brenin er mwyn i GTAGC ddod yn ganolfan achrededig. Mae Atal yn adolygu'r gweithgareddau sy'n cael eu gwneud ar hyn o bryd yn erbyn y meini prawf a osodwyd a'r oriau cyswllt er mwyn cyflawni'r Wobr, ac mae Ffenics yn rhoi cwrs wythnos ar brawf. Mae gwaith yn mynd rhagddo ar sail Cymru gyfan i alluogi Ffenics i gyflwyno Fframwaith Ymyriadau Cynnar Cyngor Cenedlaethol y Penaethiaid Tân.

Ymweliadau Addysgol ag Ysgolion yn Ch2

Ysgolion Cynradd yr Ymwelwyd â Nhw	= 4
Disgyblion	= 225
Criw Craidd	= 2
Disgyblion	= 270
Cylch Meithrin	= 1
Plant	= 20
Cynulliad Tanau Bwriadol	= 2
Disgyblion	= 110

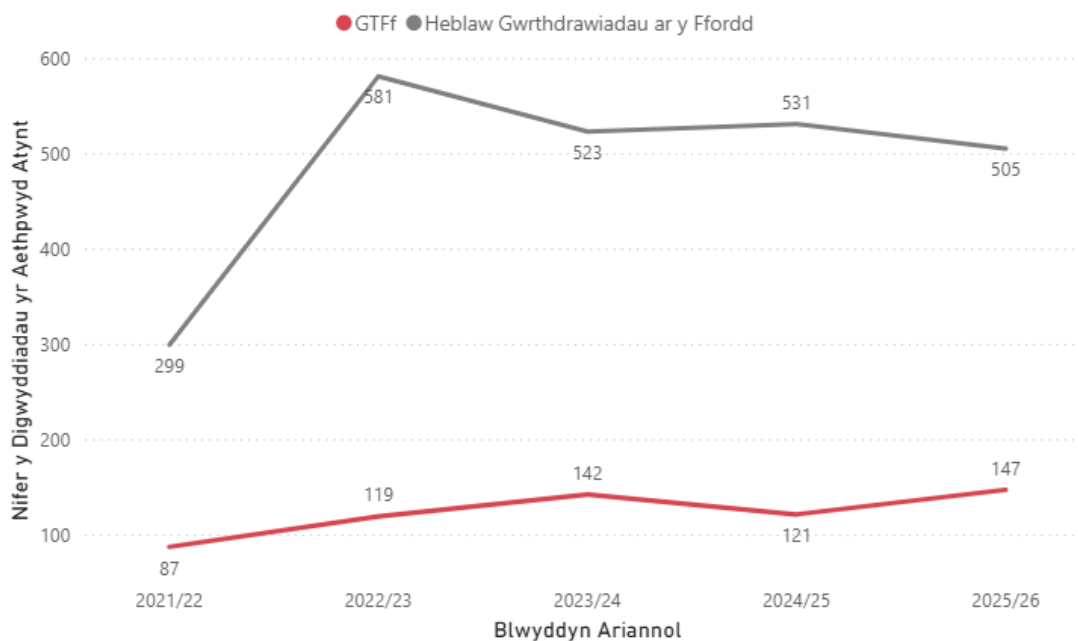
Rhaid nodi mai gweithredu ar 50% mae'r Tîm Addysg ar hyn o bryd oherwydd absenoldeb mamolaeth.

Mae cyfnod gwyliau'r haf bob amser yn effeithio ar nifer y gweithgareddau Atal a gynhelir, a hynny oherwydd bod staff adrannol Atal sy'n gweithio gyda phlant a phobl ifanc yn cael eu hannog i gymryd gwyliau blynyddol yn ystod y cyfnod hwn, er mwyn i argaeledd staffio gyd-fynd â chyfnodau gweithio ysgolion ac asiantaethau cyfeirio. Mae ymgysylltiadau ac ymyriadau yn cael eu cynnal pan fo cyfle.

8 Galwadau Gwasanaeth Arbennig

Aethpwyd i gyfanswm o **652** o alwadau gwasanaeth arbennig (gan gynnwys Gwrthdrawiadau ar y Ffordd). Mae hyn yr un nifer â'r flwyddyn ariannol flaenorol.

Er bod nifer y digwyddiadau 'Heblaw Gwrthdrawiadau ar y Ffordd' wedi gostwng 4.9%, gyda **505** o ddigwyddiadau yr aethpwyd atynt, bu cynnydd o 21.5% mewn presenoldeb mewn Gwrthdrawiadau ar y Ffordd, gyda **147** o ddigwyddiadau yr aethpwyd atynt o'u cymharu â 121.

Dyma rai o'r prif categorïau Galwadau Gwasanaeth Arbennig (ac eithrio Gwrthdrawiadau ar y Ffordd):

- **243** o ddigwyddiadau 'Cynorthwyo asiantaethau eraill' – cynnydd o 5.7% o 230.
- **55** digwyddiad 'Achub/rhyddhau personau arall' – cynnydd o 3.8% o 53.
- **47** digwyddiad 'Sicrhau mynediad/allanfa' – cynnydd o 51.6% o 31.
- **38** digwyddiad 'Rhyddhau o Liff' – cynnydd o 26.7% o 30.

Er gwaethaf hyn, gwelwyd **gostyngiad** yn nifer y digwyddiadau yr aethpwyd atynt yn rhai o'r prif categorïau, e.e.:

- **21** digwyddiad 'Dim gweithredu (nid galwad ddiangen)' – gostyngiad o 30.0% o 30.

Camau gweithredu hyd yn hyn:

Diogelwch ar y Ffordd

Stori Olivia

O fewn Ch2, mae Atal wedi cyflwyno 9 sesiwn stori Olivia, gan ymgysylltu â 37 o bobl ifanc rhwng 16–25 oed. Mae hyn yn cynnwys gwaith parhaus ar safleoedd Coleg Cambria a chyfleoedd addysg bellach a phartneriaeth eraill.

Nodir bod gwyliau'r haf wedi effeithio ar nifer y sesiynau.

BikerDown

Cynhaliwyd 3 sesiwn, gyda 44 yn bresennol dros y ddwy sesiwn. Mae'r sesiynau hyn yn parhau i gael eu cynnal gan aelodau staff yr ochr weithredol sydd â diddordeb brwd mewn beiciau modur a diogelwch beiciau modur.

Tîm Op Atal (menter diogelwch ar y ffyrdd):

231 ymgysylltiad ochr y ffordd â gyrwyr

33 Trosedd Traffig wedi'u hadrodd

Ymgysylltu a chyflwyno Stori Olivia gyda phobl ifanc a atgyfeiriwyd gan y system cyfiawnder ieuenctid.

Nodir nad oedd Swyddog Heddlu gyda'r fîm bob dydd, a dim ond pan fydd Swyddog Heddlu ar gael y mae eu gwaith ar ochr y ffordd wedi bod yn bosibl.

Sioe Môn: 413 ymgysylltiad ynghylch y 5 Angheuol.

Wythnos y Glas: 220 ymgysylltiad ynghylch y 5 Angheuol.

Ffenics: 45 ymgysylltiad ynghylch y 5 Angheuol.

Gwaith Diogelwch ar y Ffyrrd arall yr Adran Atal

- Gweithio ar y cyd â Heddlu Gogledd Cymru ar lansio Operation Apex. Y marciau ffyrdd PRIME newydd ar ddwy ffordd yng Ngogledd Cymru sy'n cynorthwyo beicwyr modur i ddilyn y llinell orau trwy gorneli, gan eu diogelu.
- Datblygu adnoddau ar gyfer ymgysylltu â gyrwyr hŷn. I'w rhannu mewn Archwiliadau Diogel ac Iach
- Parhau i gynllunio cyflwyniad a gwaith ffilmio stori Olivia ar gyfer y flwyddyn academiaidd newydd. Bydd y ffilm yn cael ei defnyddio yn yr Wythnos Diogelwch ar y Ffyrrd.

Gweithgaredd Diogelwch Dŵr

Wythnos Atal Boddï

Canolbwyntio ar flwyddyn 6 mewn ysgolion cynradd. Aethpwyd i dair ysgol yn ystod yr wythnos. Pwyslais ar beidio â mynd i mewn i'r dŵr i helpu/achub rhywun. Cyflwyniad theori yn yr ystafell ddosbarth ac yna mewnbyn ymarferol ar yr iard gyda rhaffau taflu a pholion ymestyn. *Call Tell Throw a Float 2 Live* oedd y negeseuon.

Ymgyrch #bewateraware

Digwyddiad a gynhaliwyd ar stryd fawr Bangor gyda'r Uned Achub Dŵr a'r Cwch Pŵer.

Yr Eisteddfod Genedlaethol

Yn ystod wyth diwrnod yr ŵyl ddiwylliannol yn Wrecsam. Neilltuwyd pum diwrnod i ddiogelwch dŵr. Defnyddiwyd cafn arddangos diogelwch dŵr GTAGC fel offeryn rhyngweithio a gweledol. Defnyddiwyd taflenni cwis peryglon / dod o hyd i beryglon dŵr, a rhoddwyd bag nofio arnofia i fyw fel gwobr i'r rhai a gwblhaodd y cwis.

Cwblhawyd dros 1,200 o daflenni cwis dros yr wyth diwrnod.

Diwrnod Atal Boddï'r Byd

Ymunodd staff GTAGC â phartneriaid i gynnal sesiynau gwella ymwybyddiaeth yn Llyn Tegid, y Bala ac yn Llyn Padarn, Llanberis. Roedd y digwyddiadau yn hyrwyddo ymgyrch 'Find Your Float' y Fforwm Diogelwch Dŵr Cenedlaethol, lle bu staff yn gweithio gydag amryw o sefydliadau i wella ymwybyddiaeth am beryglon posibl dŵr agored.

Bu Uned Achub Dŵr y Gwasanaeth yn bresennol yn y ddau leoliad, gan gynnal arddangosiadau ymarferol a gweithgareddau diogelwch dŵr, a chafodd sesiynau Nofio'n Ddiogel eu cynnal gan y partneriaid Byw'n Iach Gwynedd yn Llyn Tegid a Phlas Menai yn Llyn Padarn. Roedd y partneriaid a'r cefnogwyr eraill a oedd yn bresennol yn y digwyddiadau yn cynnwys Debbie Ann Turnbull MBE gyda River and Sea Sense, Water Education, yr RNLI, Gwylwyr y Glannau, Timau Achub ar y Mynydd, a Reach and Rescue.

Cynllun Peilot Diogelwch Nofio

Bydd Staff Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru yn rhan hanfodol o gyflwyniad Cynllun Peilot Menter Diogelwch Dŵr newydd wedi'i anelu at blant 9–11 oed. Ein gweledigaeth yw cynnal sesiynau diddorol mewn canolfannau hamdden, gan gyfuno dysgu yn yr ystafell ddosbarth â gweithgareddau ymarferol yn y pwl.

Ar ôl cael eu hyfforddi, bydd ein staff yn cael eu gwahodd i gyflwyno'r pecyn addysgol tair awr hwn mewn gwahanol leoliadau ledled yr ardal wasanaeth. Bydd hyfforddiant llawn a chefnogaeth barhaus yn cael eu darparu i'n staff gan hyfforddwyr Nofio Cymru i sicrhau eu bod yn teimlo'n hyderus ac yn barod i gyflawni'r rhaglen.

Peilot Cydweithrediad Diogelwch Dŵr â Nofio Cymru

Cynhaliwyd dau ddiwrnod hyfforddi cychwynnol ym Mhwll Nofio Parc Eirias ym Mae Colwyn, ac mae 18 aelod o dîm GTAGC bellach wedi'u hyfforddi'n llawn.

Roedd adborth ein staff yn hynod gadarnhaol, a chafodd cynnwys a chyflwyniad y cwrs dderbyniad da iawn. Roedd y rhan fwyaf o'r hyfforddiant yn yr ystafell ddosbarth, ond aeth y staff at ymyl y pwll am yr awr olaf i addysgu dau ddosbarth plant o dan oruchwyliaeth yr athro nofio.

Roedd Cyfathrebu Corfforaethol yn bresennol hefyd er mwyn tynnu lluniau o'r gweithgareddau dosbarth a'r wers yn y pwll. Hefyd, recordiwyd cyfweiliadau wrth ochr y pwll i drafod y fenter a'i nodau.

Mae'r tîm Nofio Diogel yn cael gwiriadau manylach y gwasanaeth datgelu a gwahardd gan fod hyn yn cael ei ystyried yn weithgaredd rheoledig gyda phlant a phobl ifanc.

Mae'r Grŵp Llywio Ymgyrchoedd yn parhau i weithio gyda'r tîm Cyfathrebu Corfforaethol i fynd ati yn rhagweithiol i hyrwyddo diogelwch tân, diogelwch ar y ffyrdd a diogelwch dŵr ar draws pob platfform cyfryngau.

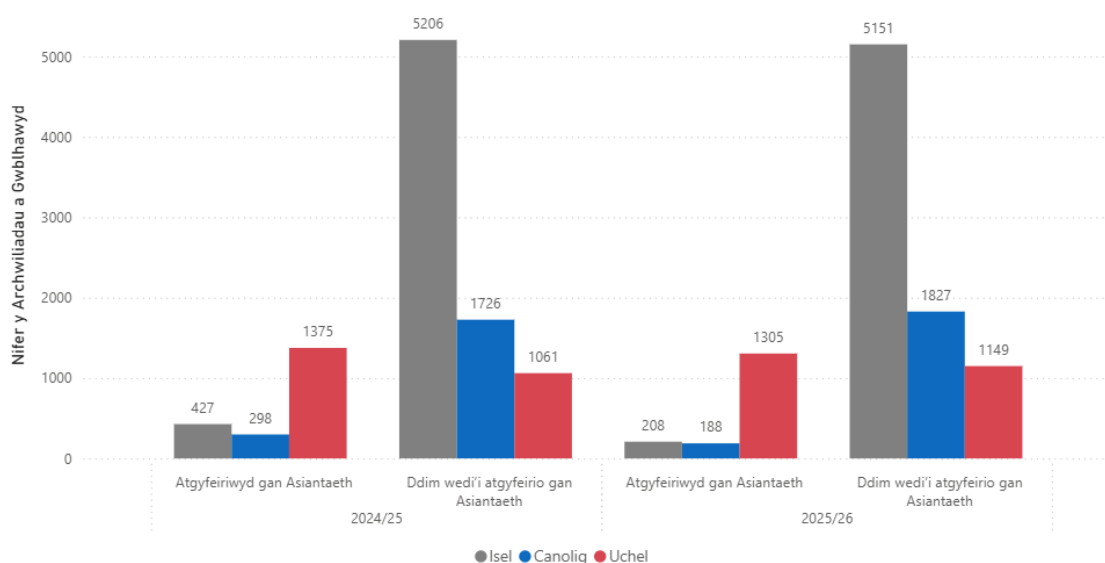
9 Archwiliadau Diogel ac Iach

Cynhaliwyd cyfanswm o **9,828** o Archwiliadau Diogel ac Iach, o'r rheiny:

- Roedd **2,454** (25.0%) yn archwiliadau blaenoriaeth Uchel, gyda **1,305** (53.2% o'r archwiliadau blaenoriaeth uchel a gwblhawyd) yn dod gan asiantaeth bartner.
- Roedd **2,015** (20.5%) yn archwiliadau blaenoriaeth Ganolig, gyda **188** (9.3% o'r archwiliadau blaenoriaeth ganolig a gwblhawyd) yn dod gan asiantaeth bartner.
- Roedd **5,359** (54.5%) yn archwiliadau blaenoriaeth Isel, gyda **208** (3.9% o'r archwiliadau blaenoriaeth isel a gwblhawyd) yn dod gan asiantaeth bartner.

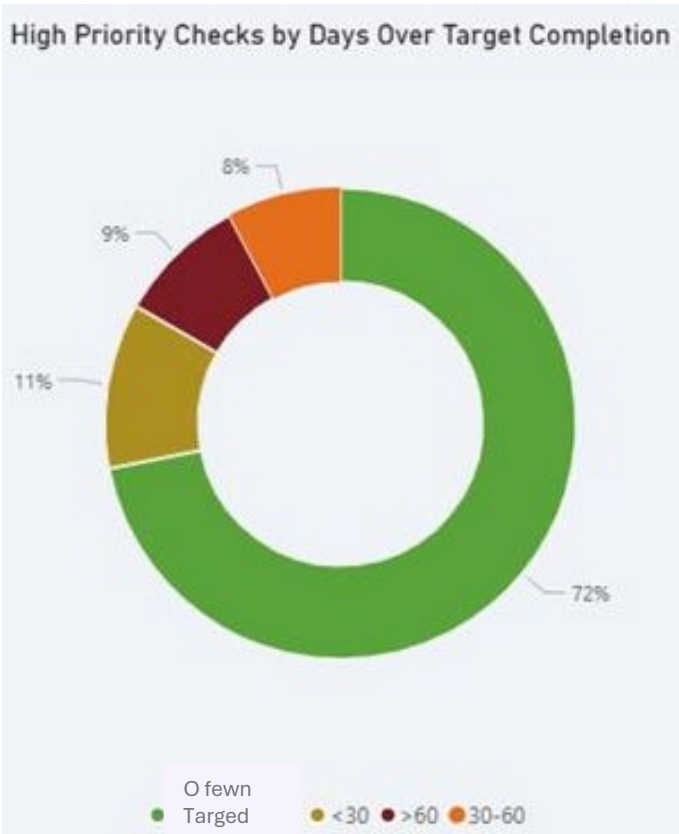
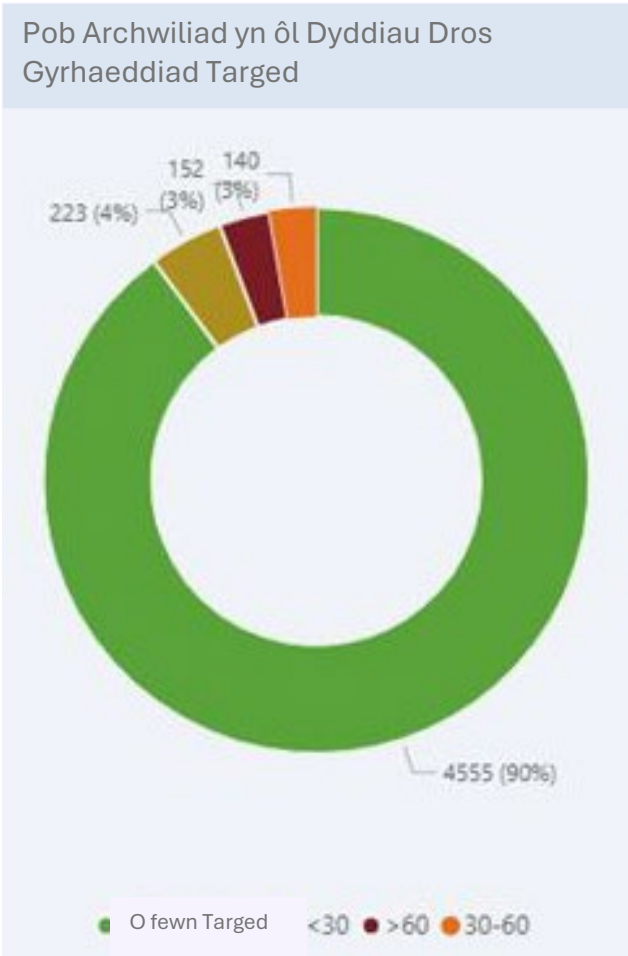
Cafodd cyfanswm o **1,701** o Archwiliadau Diogel ac Iach a gwblhawyd eu cyfeirio at y Gwasanaeth gan Asiantaeth – mae hyn yn 17.3% o'r Archwiliadau Diogel ac Iach a gwblhawyd.

Er bod gostyngiad o **2.6%** wedi bod yn nifer yr Archwiliadau Diogel ac Iach a gwblhawyd o'i gymharu â'r un cyfnod y llynedd, bu cynnydd o **0.7%** yn nifer yr Archwiliadau Diogel ac Iach blaenoriaeth uchel a gwblhawyd.

Cynhaliwyd cyfanswm o 896 (9.1%) o Archwiliadau Diogel ac Iach yn Gymraeg yn ystod hanner cyntaf y flwyddyn ariannol.

Cwblhawyd cyfanswm o 90% o'r holl Archwiliadau Diogel ac lach o fewn y dyddiad cwblhau targed.

Camau gweithredu hyd yma:

Gweithwyr Cymorth Diogelwch yn y Cartref i geisio cynnal 6000 Archwiliad Diogel ac lach y flwyddyn. Pob Gweithiwr Cymorth Diogelwch yn y Cartref i gynnal 545 Archwiliad y flwyddyn, sef 136.25 y chwarter.

Criwiau i gwblhau chwe Archwiliad Diogel ac lach y dydd, sef 24 i bob cyfnod pedwar diwrnod. Gellir cyrraedd y targed hwn o fewn y ddwy awr a neilltuwyd ar gyfer gweithgareddau atal, fel y manylir yn y Fframwaith Rheoli Perfformiad Gorsaf.

Yn Ch2, roedd gorsafoedd Amser Cyflawn a Chriwiau Dydd i fod i gynnal gweithgarwch atal gan ddefnyddio data Caerwysg (data a rannwyd gan y GIG) i dargedu aelwydydd pobl 65+ oed. Mae dotiau lliw gwahanol ar fap yn dynodi 65+, 75+ ac 80+ oed. Mae hyn yn galluogi criwiau i roi Archwiliadau Diogel ac lach i grwpiau oedran a allai fod mewn mwy o berygl o dân.

Tynnwyd Archwiliadau Diogel ac lach oddi ar y rhestr aros atgyfeirio. Cwblhawyd yr holl atgyfeiriadau ar y rhestr aros yn Ch2 gan Weithwyr Cymorth Diogelwch yn y Cartref (risg uchel/canolig) a System Dyletswydd Amser Cyflawn (risg isel).

Mae'r weithdrefn hon yn cael ei hadolygu oherwydd y cynnydd mewn atgyfeiriadau ar ein rhestr aros.

Mae gweithgareddau yn parhau i gael eu cynnal mewn manau problemus ar ôl digwyddiadau sydd wedi arwain at wahanol lefelau o ymateb ar ôl digwyddiad.

Mae'r Tîm Atal yn parhau i gynnal cyfarfodydd bob tair wythnos a monitro a yw'r Archwiliadau Diogel ac lach wedi'u cynnal ac a oes angen rhagor o ymgysylltu ac ymyrraeth bellach.

Rhestrau aros Ch2

	Uchel	Canolig	Isel	Cyfanswm
Conwy	214	64	118	396
Sir Ddinbych	114	27	74	215
Sir y Fflint	205	42	108	355
Wrecsam	187	43	149	379
Ynys Môn	48	9	32	89
Gogledd Gwynedd	68	9	43	120
De Gwynedd	36	6	24	66
Cyfanswm	872	200	548	1620

Mae'r rhestr aros yn parhau i fod yn risg sylweddol i'r sefydliad.

Yn Ch2, mae 1,620 o atgyfeiriadau ar y rhestr aros, sy'n fwy nag yr oedd yn Ch1.

Mae'r rhestr aros yn cael ei rheoli gan Weithwyr Cymorth Diogelwch yn y Cartref, Gweithwyr y System Dyletswydd Amser Cyflawn, a staff ar ddyletswyddau wedi'u haddasu.

Yn Ch2, cynigiwyd taliad ychwanegol i staff Atal a staff Ar Alwad i gynnal Archwiliadau Diogel ac Iach yn ystod misoedd Awst/Medi.

Anogwyd Staff y System Dyletswydd Amser Cyflawn i gynyddu niferoedd yr Archwiliad Diogel ac Iach y maen nhw'n eu cynnal dros y ffôn, a gofynnwyd i rai gwylfeydd Criw Dydd / Amser Cyflawn gynnal Archwiliadau Diogel ac Iach risg canolig ac uchel o'r rhestr aros.

Ar hyn o bryd, mae'r Tîm Atal yn adolygu gwaith Archwiliadau Diogel ac Iach y gorsafoedd, ac yn ddiweddar maen nhw wedi ymgysylltu â chriwiau gyda'r bwriad o newid y ffordd y maen nhw'n cwblhau'r archwiliadau. Y syniad yw y dylai criwiau weithio oddi ar restr aros gyfredol yr atgyfeiriadau risg canolig ac uchel o fewn ardal eu gorsaf, yn hytrach na chynhyrchu Archwiliadau Diogel ac Iach newydd trwy ddata Caerwysg. Fodd bynnag, Data Caerwysg fydd system arferol y criwiau ar gyfer adnabod pobl dros oedran penodol yn dal i fod, a byddant yn gallu defnyddio hyn ar y cyd â'r rhai ar y rhestr aros atgyfeirio. Bydd yr adolygiad yn dod i ben o fewn Ch3, gyda strategaeth atal newydd yn seiliedig ar orsafoedd ar waith erbyn Ionawr 2026.

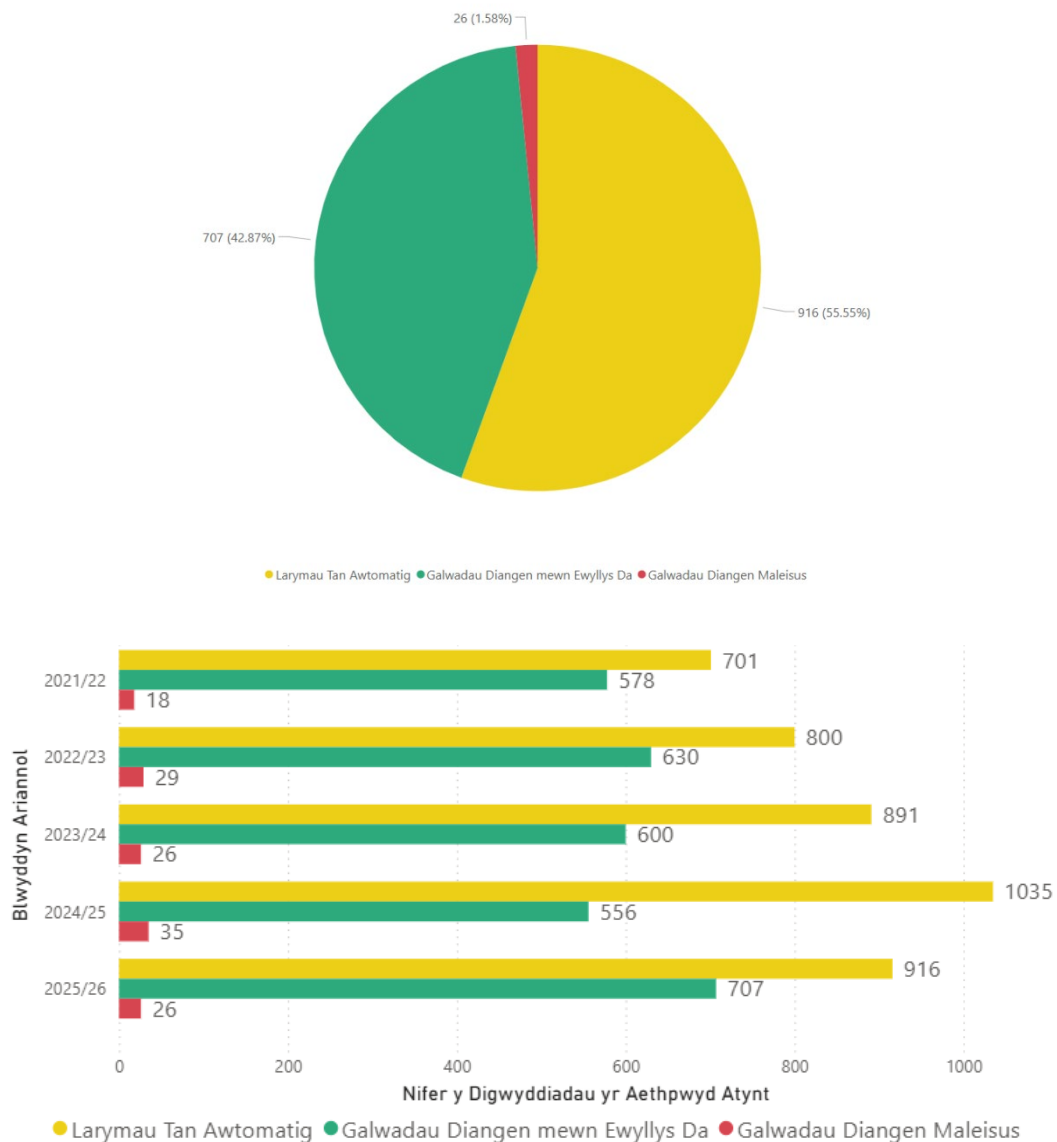
Ein Hegwyddor Diogelu

10 Galwadau Diangen

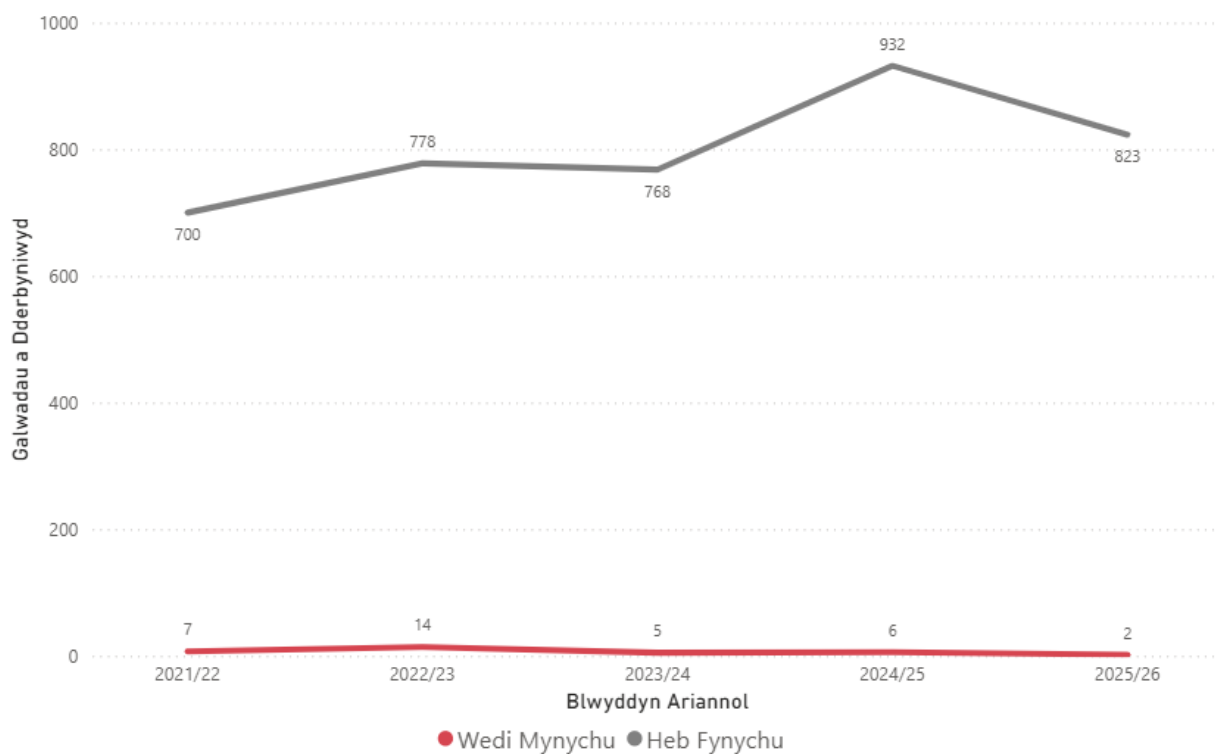
Aethpwyd at gyfanswm o **1,649** o alwadau diangen, sy'n gynnydd o 1.4%. Mae'r cyfanswm hwn yn cynnwys galwadau diangen yr aethpwyd iddynt ar draws pob math o eiddo.

Mae cynnydd wedi'i gofnodi yn nifer y digwyddiadau Galwadau Diangen Diffuant yr aethpwyd iddynt, gyda chynnydd o 27.2% wedi'i gofnodi o 556 i **707**. Er gwaethaf hyn, gellir gweld gostyngiad mewn galwadau diangen Maleisus, a ostyngodd 25.7% o 35 i **26**, a hefyd mewn larymau tân oherwydd digwyddiadau gydag Offer, a ostyngodd 11.5% o 1,035 i **916**.

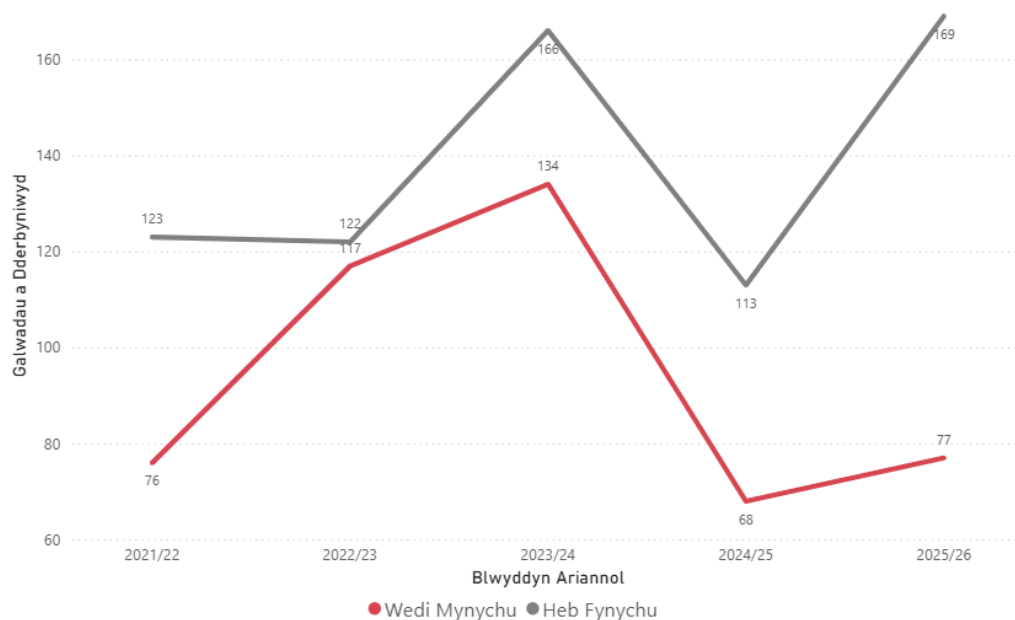
11 Galwadau System Larwm Awtomatig Masnachol

Cafwyd **825** o alwadau System Larwm Awtomatig Masnachol yn ystod y cyfnod adrodd. Roedd pob un ac eithrio **dau** yn ddigwyddiadau nad aethpwyd iddynt.

12 Galwadau System Larwm Awtomatig Ysbytai

Cafwyd **246** o alwadau System Larwm Awtomatig Ysbytai. Er nad dyma'r nifer uchaf o alwadau a dderbyniwyd yn ystod unrhyw gyfnod hanner cyntaf yn y pum mlynedd ariannol diwethaf, yn yr hanner hwn y gwelwyd y nifer uchaf o ddigwyddiadau nad aethpwyd iddynt.

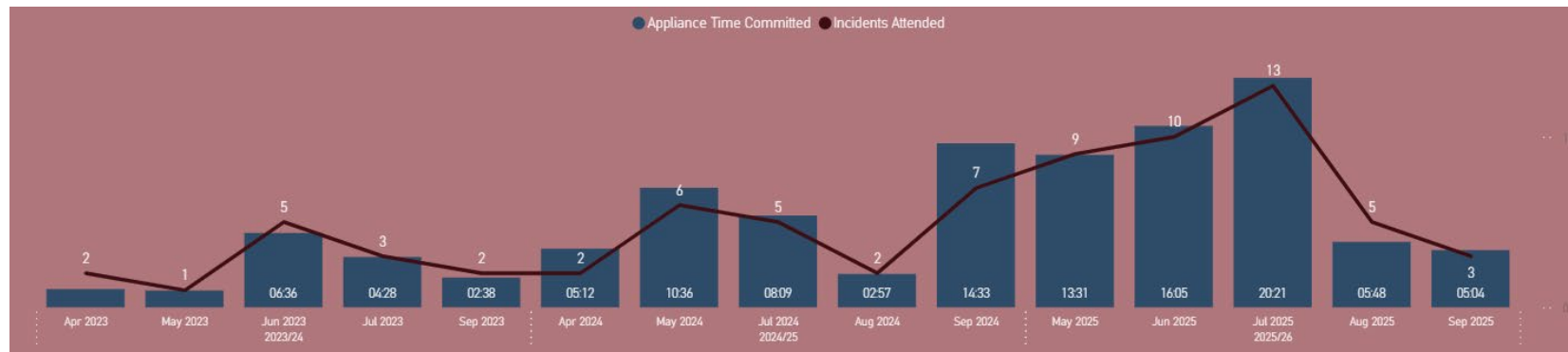
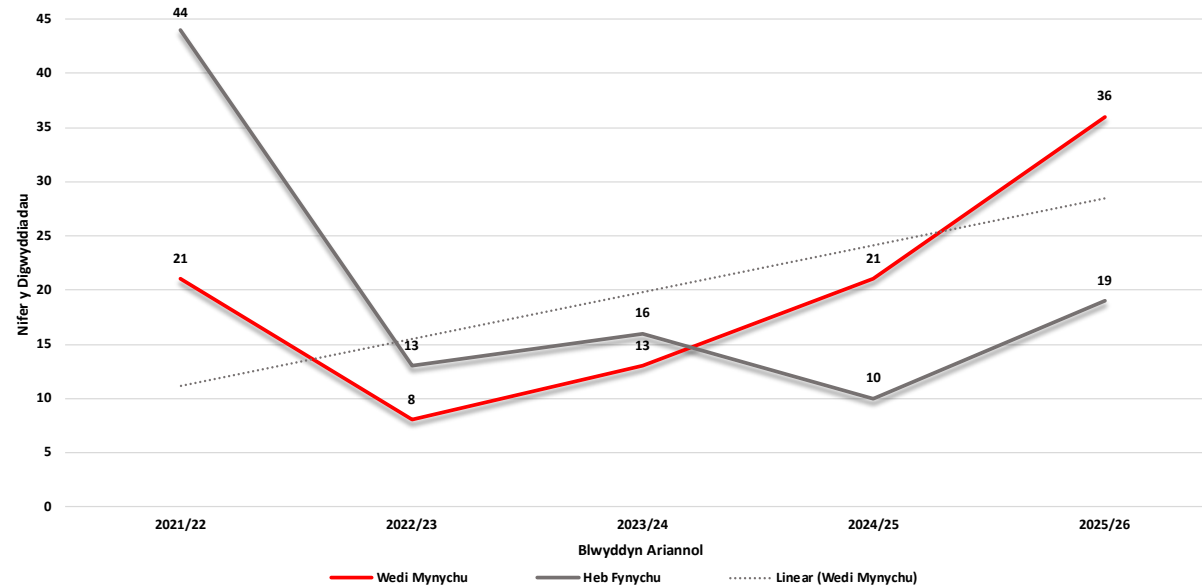

Camau a gymerwyd hyd yma – Ysbytai:

Mae nifer y digwyddiadau yr aethom iddyn nhw yn parhau'n isel, a hynny oherwydd cydweithrediad parhaus rhwng GTAGC a BIPBC, gyda GTAGC bellach wedi dechrau cyfundrefn archwilio gylchol ar draws yr ystâd er mwyn cadarnhau trefniadau gweithio ac i sicrhau mai'r amgylcheddau sydd â'r risg mwyaf sy'n cael eu harchwilio. Bu cydweithredu parhaus ac mae'r cyfarfod bob dwy flynedd i fod i gael ei gynnal yn chwarter tri.

13 CEF Berwyn

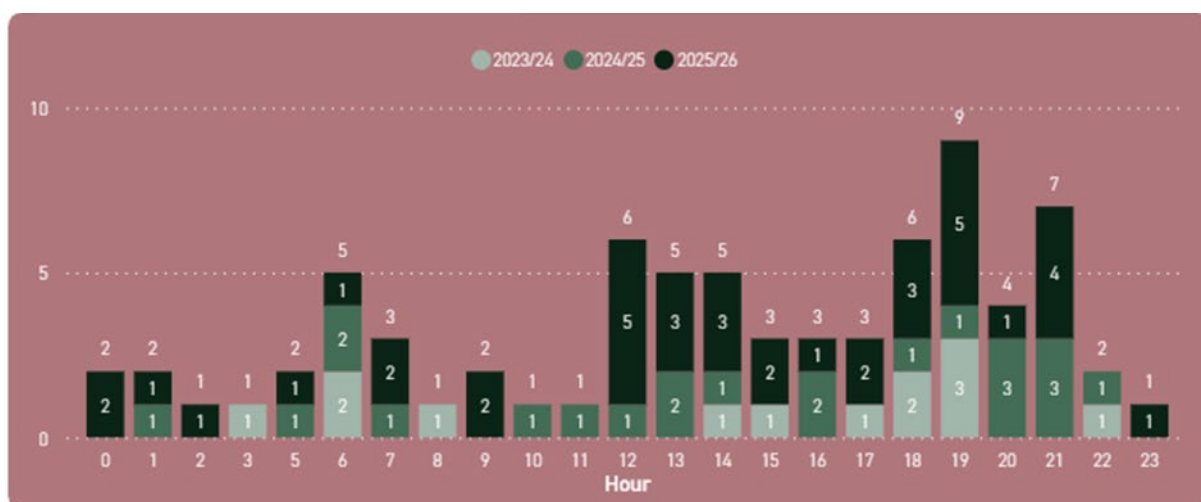
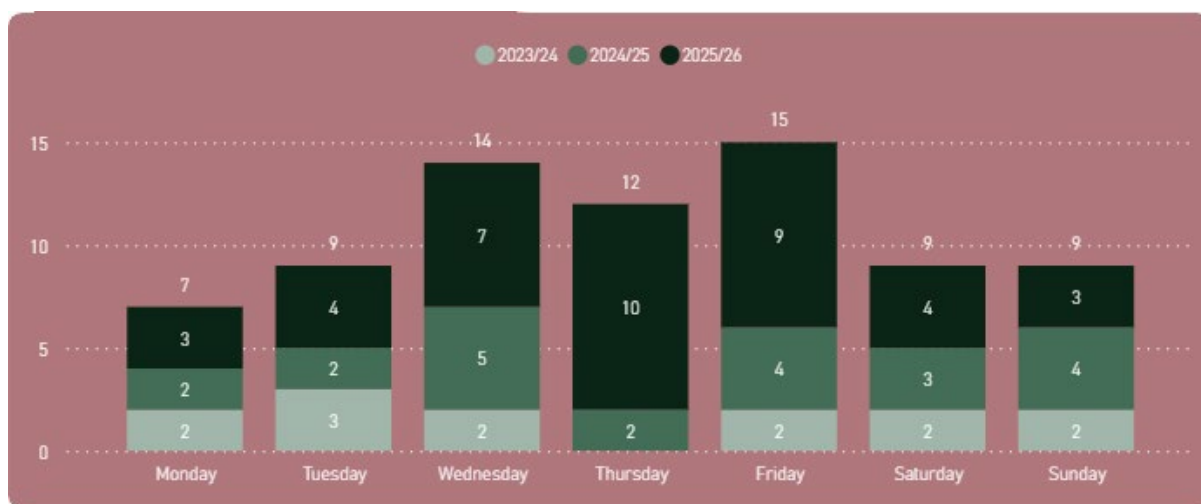
Cafodd **55** o brif danau eu cynnau'n fwriadol yn CEF Berwyn, ac aethpwyd i **36** o'r rhain – mae hyn 77.4% yn fwy na'r llynedd.

Camau a gymerwyd hyd yma – CEF Berwyn

Mae nifer y digwyddiadau yr aethom iddyn nhw wedi gostwng yn sydyn ers cyflwyno cynnyrch fêpio newydd, a hynny oherwydd bod y rhan fwyaf o'r digwyddiadau blaenorol yn cael eu hachosi trwy ymyrryd â dyfeisiau o'r fath.

Archwiliwyd y digwyddiadau hyn i ganfod unrhyw batrymau, ac roedd patrymau i'w gweld ar ddyddiau penodol o'r wythnos. Roedd y digwyddiadau'n cyd-fynd â'r dyddiau pan fo carcharorion yn cael eu cyflog, gyda dyledion carcharorion fel arfer yn cael eu talu yn syth ar ôl hynny. Mae carcharorion yn cynnau'r tanau hyn er mwyn osgoi'r dyledion (fel arfer ar ddydd Iau neu ddydd Gwener). Mae cydweithio parhaus o ran nodi dulliau newydd o gynnu tanau yn parhau, gan y bydd y carcharorion yn canfod ffyrdd newydd o gynnu tanau er mwyn cael eu symud o floc i floc i osgoi dyled. Bydd hyn yn broses barhaus wrth i nifer y digwyddiadau godi a gostwng.

Ein Hegwyddor Ymateb

14 Argaeledd Gorsafoedd System Dyletswydd Ar Alwad

Mae'r tabl isod yn dangos faint o bympiau oedd ar gael ar gyfartaledd ar gyfer pob Gorsaf System Dyletswydd Ar Alwad rhwng 06:00 a 18:00. Mae'r argaeledd wedi'i rannu fesul mis, ac yn dangos argaeledd yn ystod dyddiau'r wythnos (Llun-Gwener) ac ar benwythnosau/gwyliau banc.

Mae'r tabl yn cynrychioli'r holl wylfeydd system dyletswydd ar alwad nad ydynt wedi'u lleoli mewn gorsafoedd amser cyflawn neu griw dydd.

Argaeledd Gorsafoedd System Dyletswydd ar Alwad ar Gyfartaledd 06:00-18:00								
Diwrnod/Mis	Ebrill	Mai	Mehefin	Ch1	Gorffennaf	Awst	Medi	Ch2
Llun-Gwener	6	6	5	6	6	4	6	5
Penwythnos (gan gynnwys Gwyliau Banc)	14	14	12	13	11	12	12	12
Cyfartaledd Cyffredinol	9	9	7	8	7	7	7	7
2024/25	7	7	6	7	6	7	6	6

Sylwch fod y nifer sydd ar gael wedi'i dalgrynnu i lawr i'r rhif cyfan agosaf.

Mae'r tabl isod yn adlewyrchu nifer dechreuwyr ac ymadawyr y System Dyletswydd Ar Alwad yn ystod chwarter dau, o'i gymharu â'r un chwarter y llynedd. Mae llawer o'r rhai a adawodd yr RDS y chwarter hwn wedi mudo yn ddiffoddwyr tân dyletswydd amser llawn.

Chwarter	Dechreuwyr	Ymadawyr	Nifer y Swyddi ar Ddiwedd y Chwarter	Nifer y Gweithwyr (un rôl yn unig)
Gorff 2024 – Medi 2024	30	7	487	436
Gorff 2025 – Medi 2025	12	29	485	418
+/-	-18	+22	-2	-18

Dechreuwyr – nifer dechreuwyr y System Dyletswydd ar Alwad o bob chwarter. Nid yw hyn yn cynnwys contractau eilaidd.

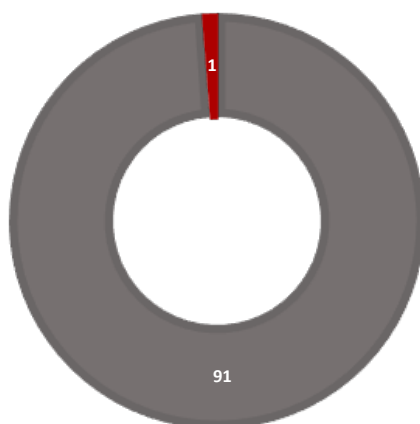
Ymadawyr - nifer ymadawyr y System Dyletswydd ar Alwad o bob chwarter. Nid yw hyn yn cynnwys contractau eilaidd, na'r rhai sy'n symud i'r System Dyletswydd Amser Cyflawn.

Nifer y Swyddi ar Ddiwedd y Chwarter – nifer y swyddi System Dyletswydd Ar Alwad sydd wedi'u llenwi, gan gynnwys y rhai sydd â mwy nag un rôl.

Nifer y Gweithwyr (un rôl yn unig) – nifer yr unigolion sydd ar y System Dyletswydd Ar Alwad yn unig h.y., y rhai nad oes ganddynt ddwy rôl yn y Gwasanaeth.

15 Argaeledd 18 Pwmp a Gynlluniwyd

■ Argaeledd Pwmp 100% wedi'i gyraedd ■ Argaeledd Pwmp 100% heb ei gyraedd

Nifer y Dyddiau Pan Gyflawnwyd yr Argaeledd oedd wedi'i Gynllunio	
100% o Bymptiau Ar Gael - Wedi'i Fodloni	
Llun-Gwener	64
Penwythnos/Gŵyl y Banc	27
100% o'r Pymptiau Ar Gael - Nis Bodlonwyd	
Llun-Gwener	1

D.S. Er na lwyddwyd i gael argaeledd 18 pwmp ar un diwrnod o'r wythnos ym mis Awst, roedd digon ar gyfer pob grŵp o fewn y Cynllun Grŵp 16 ar y diwrnod hwnnw.

16 Technolegau sy'n Dod i'r Amlwg

Wrth i dechnoleg ddatblygu ac i'n dibyniaeth ni fel cymdeithas arni gynyddu, mae wedi dod yn amlwg bod risgiau newydd a chymhleth yn wynebu ein Gwasanaeth Tân. Gall technolegau sy'n dod i'r amlwg fod ar amrywiaeth o ffurfiau, gan gynnwys pethau megis:

- Cerbydau Trydan
- Ffermydd Gwynt
- Dyfeisiau sy'n cynnwys Batris Ïon Lithiwm

Gan nad yw llawer o'r technolegau hyn wedi'u cynnwys ar hyn o bryd o fewn System Cofnodi Digwyddiadau (IRS) y Swyddfa Gartref, cynhelir chwiliadau geiriau allweddol ar logiau digwyddiadau er mwyn dod o hyd i'r digwyddiadau perthnasol. Yn dilyn trosglwyddiad o fewn y llywodraeth, lle symudodd y cyfrifoldeb am Dân o'r Swyddfa Gartref i'r Weinyddiaeth Tai, Cymunedau a Llywodraeth Leol (MHCLG), mae gwaith yn cael ei wneud ar hyn o bryd gan MHCLG a Gwasanaethau Tân ac Achub ledled y DU i integreiddio'r technolegau hyn â'r system cofnodi digwyddiadau newydd a elwir yn FaRDAP (Llwyfan Data Tân ac Achub). Bydd angen parhau i ddefnyddio chwiliadau geiriau allweddol i gasglu gwybodaeth am ddigwyddiadau a gofnodwyd cyn i'r llwyfan newydd gael ei gyflwyno.

Mae'r tabl isod yn crynhoi digwyddiadau yr aethpwyd atynt yn ymwneud â thechnolegau sy'n dod i'r amlwg. Mae'r data hwn yn cwmpasu'r cyfnod o fis Gorffennaf 2025 tan fis Medi 2025, ac mae'n cynnwys pob categori digwyddiadau.

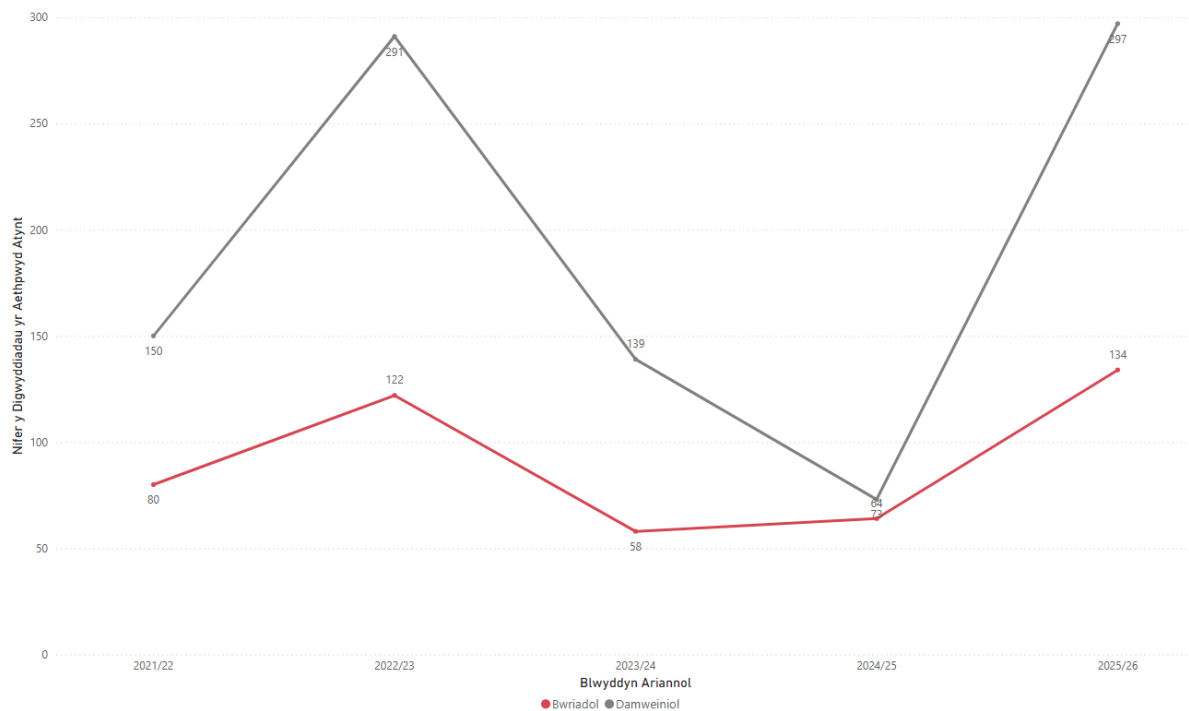
D.S. Mewn rhai achosion, mae'r achos wedi'i ragdybio yn hytrach na'i gadarnhau oherwydd natur y digwyddiad.

Ein Hegwyddor Amgylchedd

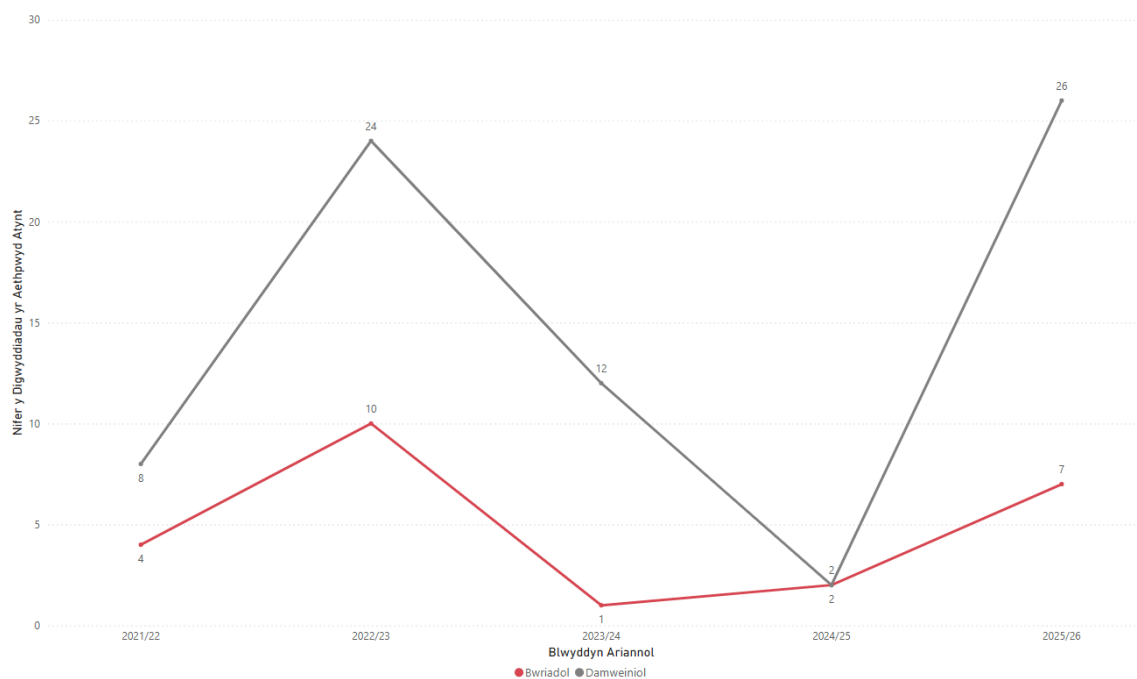
16 Tanau glaswelltir, coetir a chnydau

Cofnodwyd **431** o danau glaswelltir, coetir a chnydau, cynnydd o 214.6% o 137. Mae hyn 73.1% yn uwch na'r cyfartaledd tair blynedd o 249.

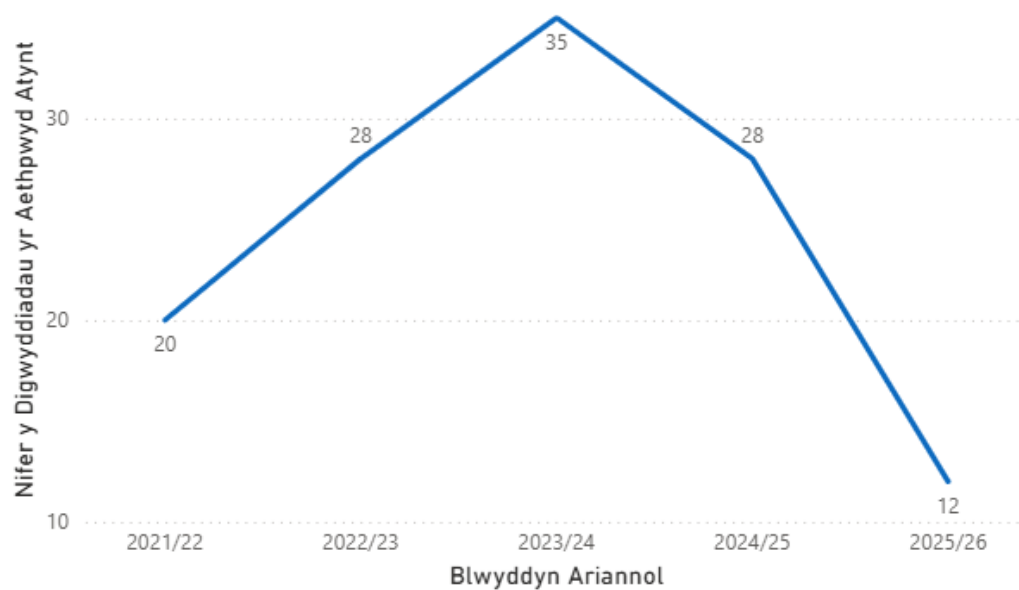
17 Tanau gwyllt

Aethpwyd at **33** o danau gwyllt. Mae hyn yn gynnydd o 725.0% ac mae 94.1% yn uwch na'r cyfartaledd tair blynedd o 17. O ganlyniad, cynyddodd yr amser a dreuliwyd yn monitro digwyddiadau tanau gwyllt i dros **870 awr**, o'i gymharu â thros 229 awr yn ystod yr un cyfnod y flwyddyn flaenorol.

18 Llifogydd

Aethpwyd i **12** digwyddiad llifogydd, gostyngiad o 57.1% o 28, ac 18 digwyddiad yn llai na'r cyfartaledd tair blynedd o 30.

Geirfa

Tanau	Mae pob tân yn perthyn i un o dri chategori – prif danau, tanau eilaidd neu danau simdde.
Prif Danau	Mae'r rhain yn danau nad ydynt yn danau simdde, ac sydd mewn unrhyw fath o adeilad (ac eithrio adfeilion), cerbydau, carafannau a threlars, storfeydd awyr agored, peiriannau a pheirianwaith, eiddo amaethyddol a choedwigaeth, a strwythurau awyr agored eraill, megis pontydd, blychau post, twneli, ac ati. Mae tanau mewn unrhyw leoliad yn cael eu categorioeddio'n brif danau os oedden nhw'n cynnwys anafiadau, achub neu ddianc, ac felly hefyd danau mewn unrhyw leoliad yr aeth pump neu fwy o beiriannau tân i ymdrin â nhw.
Tanau Eilaidd	Tanau eilaidd yw tanau nad ydynt yn danau simdde nac yn brif danau. Nid yw tanau eilaidd yn cynnwys anafiadau, achub na dianc, a bydd pedwar neu lai o beiriannau tân wedi mynd i ymdrin â nhw. Tanau eilaidd yw'r rhai a fyddai fel arfer yn digwydd mewn lleoliadau megis tir agored, mewn coed unigol, ffensys, polion telegraff, sbwriel a chynwysyddion sbwriel (ond nid banciau papur, a fyddai'n cael eu hystyried – yn yr un ffordd ag eiddo amaethyddol a choedwigaeth – i fod yn brif danau), dodrefn tu allan, goleuadau traffig, ac ati.
Tanau Simdde	Tanau mewn adeiladau a ddefnyddir gan bobl yw'r rhain, a'r tân wedi'i gyfyngu i strwythur y simdde, hyd yn oed os yw difrod gwres neu fwg yn ymestyn y tu hwnt i'r simdde ei hun. Nid yw tanau simdde yn cynnwys anafiadau, achub na dianc, a bydd pedwar neu lai o beiriannau tân wedi ymdrin â nhw.
Digwyddiadau Gwasanaeth Arbennig	Digwyddiadau heb dân yw'r rhain lle mae angen presenoldeb peiriant tân neu swyddog ac maent yn cynnwys: a) Argyfyngau lleol, e.e. llifogydd, digwyddiadau ar y ffordd, achub pobl, 'gwneud yn ddiogel' ac ati; b) Trychinebau mawr; c) Digwyddiadau domestig, e.e. dŵr yn gollwng, pobl wedi'u cloi i mewn neu allan ac ati; d) Trefniadau blaenorol i fynd i ddigwyddiadau, a all gynnwys rhoi cyngor a chynnal archwiliadau.
Galwadau Diangen (canllawiau cyffredinol)	Pan fo'r Gwasanaeth Tân ac Achub yn credu bod digwyddiad ac yn mynd i leoliad, ond ar ôl cyrraedd yn darganfod nad oes digwyddiad o'r fath yn bodoli, nac wedi bodoli. Sylwer: os yw'r peiriant tân yn cael ei 'droi rownd' gan yr Ystafell Reoli cyn cyrraedd y digwyddiad, nid yw'r alwad yn cael ei hystyried fel un y mae'r gwasanaeth wedi mynd iddi ac nid oes angen rhoi gwybod amdani.

Galwadau Diangen – Maleisus	Mae'r rhain yn alwadau a wneir gyda'r bwriad o gael y Gwasanaeth Tân ac Achub i fynd i ddigwyddiad nad yw'n bodoli, gan gynnwys bwriadau maleisus bwriadol a'r rhai yr amheuir eu bod yn faleisus.
Galwadau Diangen – Diffuant	Mae'r rhain yn alwadau a wneir gyda phob ewyllys da, gan gredu y byddai'r Gwasanaeth Tân ac Achub yn mynd i dân neu ddigwyddiad gwasanaeth arbennig go iawn.
Galwadau Diangen – Systemau Larwm Awtomatig	Mae'r rhain yn alwadau sydd wedi'u hysgogi gan larwm tân ac offer diffodd tân. Maent yn cynnwys larymau sydd wedi'u seinio'n ddamweiniol neu pan fo larwm yn seinio ac unigolyn yn galw'r GTA yn ôl yr arfer fel rhan o drefniant sefydlog, h.y. heb unrhyw 'farnu', er enghraifft galwad gan ganolfan galwadau diogelwch neu berson enwebedig mewn sefydliad.
Adeilad – Anheddau	Eiddo sy'n fan preswyllo, h.y. cartref lle mae pobl yn byw, ac eithrio gwestai, hosteli a strwythurau preswyllo nad ydynt yn barhaol.
Adeilad – Dibreswyl	Eiddo megis ysbytai, swyddfeydd, siopau, ffatrioedd, warysau, bwytai, sinemâu, adeiladau cyhoeddus, adeiladau crefyddol, adeiladau amaethyddol, gorsafoedd rheilffordd, siediau, carchardai.
Adeilad – Preswyl Arall	Eiddo fel gwestai, hosteli a sefydliadau preswyl, busnesau gwely a brecwast, cartrefi nyrsio/gofal, neuaddau preswyl myfyrwyr.
Cerbyd (Ffordd a Thrafnidiaeth Arall)	Cerbyd ffordd, cerbyd rheilffordd, cerbyd awyr, cwch.
Awyr agored	Caeau, glaswelltir, coetir, cynwysyddion sbwriel, blychau post.
Tanau gwyllt	Tân glaswelltir, coetir a chnydau lle'r aeth 4 cerbyd neu fwy i'r digwyddiad, neu lle bu'r Gwasanaeth yn bresennol am 6 awr neu fwy, neu lle amcangyfrifwyd bod ardal difrod y tân yn fwy na 10,000 metr sgwâr.
Salwch Tymor Byr (STS)	Absenoldebau 27 diwrnod calendr a llai.
Salwch Hirdymor (LTS)	Absenoldebau 28 diwrnod calendr a mwy.